

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foale politică.

Apare în fiecare Duminecă.

INSERATE:

și primesc la **biroul administrațiunii**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un sir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Cadastrul național.

Sunt zeci și sute de ani de când țara noastră e frământată de războiul mare al neamurilor. Atâta zburcium și atâta luptă mistuesc puterile iei și toți ne întrebăm când se va pune un capăt acestor frământări păgubitoare țării întregi. Și oare cum ar fi să se facă pacea veșnică și pentru totdeauna, între popoare? Ce fel de așezăminte nouă, ce legi vor trebui să se aducă pentru a împiedeca pe vechii dușmani să se ia la nouă harță?

Noi românii din Ardeal și țara ungurească vom avea încă mult de luptat, dar vedem cum frații noștri din Bucovina au ajuns să găsească o nouă întocmire pentru a pune pace pentru cele mai multe puncte de ceartă între popoare. Intocmirea aceasta se cheamă *cadastrul național*.

Ce însemnează aceste cuvinte?

Cadastrul (sau cartea funduară) ieste o carte în care se înscrie toată averea nemșcătoare, pământurile, casele unui om. Cartea asta se păstrează la judecătoria sau la tribunal. Ori de câte ori se face o schimbare în proprietatea nemșcătoare a cuiva ea se înscrie și în cadastru. Cartea asta ieste o oglindă, în care se vede totdeauna averea unui om și în ori-ce ceartă sau neînțelegere între doi sau mai mulți proprietari ea ieste judecătorul, care hotărăște și împarte dreptatea.

Dacă însă averea oamenilor poate fi încinsă în cadastru și dacă astfel certurile între oameni să pot înlătura sau împuțina, oare nu s'ar putea face acelaș lucru și cu averea națiunilor? Care ieste însă avutul acesta? Sânt pământurile, casele, aurul lui? Nu, căci acestea se pot pierde sau câștiga, după hărnicia *oamenilor*. Națiunile și popoarele se alcătuiesc din *oament*, prin urmare iei sunt averea lor cea mai mare și mai prețioasă. *Oamentul* îi dau ființă, brațele lor susțin și apără popoarele, iar în lupta politică *alegătorii* hotărăsc, după numărul și conștiința lor.

În Austria, țara soră a Ungariei, popoarele după lungi certe au ajuns să se împace în acest fel: să nu se înscrie toți alegătorii la un loc pe o listă (cum se face la noi) și să nu aleagă la un loc, ci să se facă liste deosebite după națiuni, catastife ale fiecărui popor. Aceste catastife ale alegătorilor se numesc *cadastre naționale*. Fiecare alegător poate cere să fie înscris în cadastrul națiunii sale. La ale-

gerile de deputați atunci popoarele nu se vor mai lupta, căci alegerile nu se fac după cercuri amestecate, ci după cercuri curat naționale și toți românii bunăoară votează în *cercurile românești curate*. Nici un vot românesc nu va fi silit să se dea pentru străini. La alegeri românii nu se mai bat cu alte neamuri, ci numai iei între iei și oricare candidat s'ar alege, nu ar putea fi decât *român* într'un cerc *românesc*, neamț în cerc neamțesc și ungar în cerc unguresc.

Vedeți, că în chipul acesta neamurile cari stau lângă olaltă totuș nu se mai pot lupta și certa, căci cadastrul național trage dungă între iele și le *despărtește*. Nimeni nu mai poate trece peste dunga asta. Fiecare popor e adunat într'o tabără deosebită și alege deputați după placul inimii sale, fără ca un alt neam să între în tabăra lui și să încerce a o strica.

E o alcătuire minunată acest cadastru național. Căci fie-care alegător ieste înscris în cadastrul națiunii sale *ori unde s'ar afla în țară, chiar și departe de neamul său între străini!* Și fie-care popor are un număr de *cercuri hotărât înatute prin lege, care nu poate fi schimbat!* Nu se va mai întâmpla deci ca români să aibă deputați așa de puțini și ungurii atât de mulți, cum ieste la noi. Trei miloane de români au azi în Ungaria *cinci* deputați, două miloane și jumătate de slovaci au trei, iar sârbii și nemții nu au nici unul, pe când ungurii au *405* deputați! Unde ieste aici dreptatea? Și acum poate fi vre-odată pace între neamuri dacă nu se face dreptate?

Iacă vedeți, în Bucovina, țărișoară din Austria cu multe neamuri într'însa cadastrul național a pus capăt tuturor neînțelegerilor. Fie-care popor are cadastrul său național și la numărătoarea alegătorilor s'au găsit:

Alegători români	66,569
ruteni	64,673
nemți	39,492
poloni	9,680
Cu toți	180,414

Românii au deci mai bine de a treia parte din numărul total al alegătorilor. Au ieșit prin urmare foarte bine și pot fi mulțumiți, căci nici un popor nu are atîți alegători ca iei. Rutenii, vechii lor dușmani, au cu vre-o două mii de alegători mai puțini, deși totdeauna statistica austriacă a găsit că sunt mai mulți ruteni ca români.

De cînd s'a făcut în Bucovina cadastrul național, nu mai sunt lupte la

alegeri între neamuri și fie-care popor alege după placul inimii sale, fără să se teamă că va rămânea fără deputați, cari să-i apere drepturile și fără ca jardarmul să-l bată cu pușca. E o pildă și pentru țara noastră. Suntem încredințați, că pace adevărată între neamuri nu va fi nici la no decît dacă se va introduce cadastrul național.

Răvașul săptămânii.

Târguierile pentru pace.

Nimeni dintre noi românii nu crede, că târguierile ce au loc acuma între partidul național și guvernul unguresc vor putea aduce o pace adevărată. Cu toate acestea partidul național își face datoria de a mai târgui cu guvernul unguresc, ca să nu se spuie, că iel poartă vina dacă pacea nu se face.

Zilele trecut dl *Dr. Ion Mihu* din Vineria a fost din nou la primul-ministru Khuen-Héderváry, spre a vorbi cu dânsul despre târguierile păcii. Întrebat de un ziarist, dl Mihu a răspuns, că târguierile nu au fost isprăvite, dar că pînă acuma lucrurile stau bine. Toți românii privesc cu încredere deplină la dl *Dr. Ion Mihu*, căci știu că dînsul nu va face o pace păgubitoare pentru noi.

Un glas românesc în delegațiuni.

În ședința de Miercuri, 26 Oct., a delegațiunii austriace, deputatul român din Bucovina dl *Ion Simionovici* a rostit o cuvântare împotriva stăruințelor ungurești de maghiarizare a armatei comune. Dl Simionovici a spus, că maghiarizarea armatei e o primejdie pentru popoarele celelalte nemaghiare, ba chiar și pentru împărăția întreagă, pentru că slăbește țaria ei cea mai mare, armata. Dânsul a mai cerut să se sporească numărul preoților români la armată și să se păzească mai bine sărbătorile românești. În zilele noastre de sărbătoare ostașii români să nu fie puși la muncă și deprinderi.

Neînțelegeri între guvernul ungar și cel austriac.

În zilele acestea se vorbea, că guvernul ungar își va da dimisia, din cauză că nu poate ajunge la înțelegere în unele lucruri cu guvernul austriac. Era vorba despre cererea guvernului ungar de a se face toate plățile între Ungaria și Austria în bani gata, iar nu cum de obicei se fac lucrurile acestea, prin hârtii de valoare.

Guvernul ungar cere aceasta deoarece crede, că astfel poate lucra încetul cu încetul la realizarea și înființarea băncii ungare, pe care demult o doresc cîrmuitorii noștri.

Dar din toate de-al de astea nu se alege multă ispravă. Prim-ministrul

Khuen a fost la Viena, s'a consfăruit cu prim-ministrul austriac Bienerth. După aceea Khuen a fost primit în audiență de Maiestatea Sa, iar după el a mers la Maiestatea Sa și ministrul de finanțe Lukács.

După audiență ministrii Khuen și Lukács s'au întors iar la Budapesta. Cât despre demisia lor nu mai este nici o vorbă.

Inființarea unei bănci românești de asigurare.

Dumineca trecută direcțiunea însoțirii băncilor noastre „Solidaritatea” a ținut ședință în Sibiiu. Intre lucrurile de competență, cari au fost dezbătute în această ședință, este a se socoti afacerea cu inființarea unei bănci românești de asigurare.

Acest lucru a fost dezbătut cu cumpaneala cuvenită, de oarece inființarea unei bănci de asigurare e ceva mult mai gingaș ca inființarea ori-cărei altfel de bancă.

Cu toate acestea s'a hotărât inființarea băncii cu un capital de un milion coroane. Banca se va așeza în Sibiiu, iar în centrele mai mari românești se vor face filiale. Adunarea de constituire a băncii se va ținea după puțină, în primăvară, iar până atunci se va subscrie capitalul de lipsă. Numele băncii va fi „Fortuna”.

La aceasta ședință a direcțiunii „Solidarității” au luat parte următorii d-ni: P. Cosma Sibiiu, A. Cosma, Șimleu, I. Lăpădatu, Orăștie, Dr. Coriolan Pop, Oradea-mare, Const. Pop, Sibiiu, Sava Raicu, Arad și Dr. G. Tripon, Bistrița.

O ticăloșie grozavă.

În toate statele cu adevărate drepturi de libertate, e oprit ca un slujbaș în funcție să amânească pe alt slujbaș a face așa sau așa în o afacere de proces. Din contra: azi e recunoscut de toată lumea, că un slujbaș trebuie să hotărească și judece o pără sau un recurs după cea mai bună chibzuială a lui.

La noi în Ungaria se întâmplă, însă, lucruri de cari ori-ce om cu judecată limpede trebuie să se minuneze.

Iată ce s'a întâmplat zilele trecute: „Libertatea” din Orăștie a publicat o scrisoare a căpitanului de poliție din Orăștie, *Baksay*. Această scrisoare a fost adresată deputatului jidan al Orăștiei *Dr. Farkas Pál*. În ea se destăinuiesc lucruri grozave, cum slujbașii administrației noastre cearcă a amăgi alți slujbași mai mari, ca aceștia să prigonească și mai tare pe cutare sau să-i facă favoruri la cutare.

Căpitanul *Baksay* a scris jidanului *Farkas* amănunte asupra tuturor Românilor din cercul Orăștiei. Intre altele a zis:

„Lista acelor învățători și crâșmari, cari au votat contra noastră, am trimis-o la timpul său numai decât fișpanului, dar pân' acum nu să vede nimic, direcția financiară ar trebui să-i apuce aspru pe aceștia, ca ceilalți să se învețe”.

Sub nr. 41251/910 al direcțiunii financiare din Deva, e înaintat recursul lui *George Bogdănescu* din Orăștie, contra luării dreptului de crâșmărit. *Acela trebuie respins!*, și luarea dreptului e a se întări, pentru că a

votat în contra noastră și e un agitator „vankuj” (de-ai lui Iancu), și ceilalți să-i vadă pilda.

„Învățătorul din Golmar *Adám Vászi*, care a votat cu noi, e prigunit într'una; starea lui e de nesuferit; a concurat la *Chimindia* și *Șarfalva*, fă rănduială să capete pe oare-care; documentele și rugarea îi sunt trimise în ministeriu.”

Din „Libertatea” mi-am câștigat toți numerii și i-am tradus încă și în cel din urmă număr aștia tare cănele de Moța!

Moța a fost pedepsit cu 40 cor. pentru scoaterea unei broșuri atâțătoare, și pe temeiul arătării mele procuratura supremă a pornit cercetare. Serie-i și tu în treaba asta, căci Moța trebuie strămtorat!

Scrisoarea susnumitului căpitan *Baksai* cuprinde încă foarte multe lucruri de acestea. El voiește să influențeze favoruri pentru unii și pedepse pentru alții, lui neplăcuți.

Dar să sperăm, că deputații noștri își vor ridica cuvântul în dieta țării, contra acestor abuzuri ale administrației noastre.

O nouă izbândă a lui Vlaicu.

După-cum am spus și în numărul trecut, aviatorul nostru *Vlaicu* nu făcuse până acum nici un zbor public, adică un zbor, la care să se poată aduna lume mai multă de oameni, spre a vedea pe vrednicul tînăr român *Vlaicu*, cum plutește cu mașina prin aer.

Un astfel de zbor public a făcut *Vlaicu* Dumineca trecută, în hipodromul (locul anume întocmit pentru zburat) dela Băneasa, aproape de București.

Acest zbor a avut o izbândă foarte mare. Dl *Vlaicu* a zburat cu siguranță uimitoare, făcînd trei zboruri splendide. Mii de oameni privitori aplaudau și îi făceau ovațiuni marelui măiestru, care azi stăpânește aerul.

La acest zbor a luat parte Altețele *Lor Regale*, Principele *Ferdinand* și Principesa *Maria*, apoi mai mulți miniștri, cum și o seamă de fruntași din *Ardeal* (*Brașov*, *Sibiiu*, *Orăștie* etc.) cari voiau să vadă și cunoască în persoană pe compatriotul *Vlaicu*, inginerul dela *Bintinți*.

„Gazeta Transilvaniei” publică despre acest zbor următorul raport din București:

Pe un timp cu totul nefavorabil, a avut loc Duminecă după amiază, la hipodromul dela Băneasa, adunarea de aviație organizat de ministerul de războiu, în onoarea primului și distinsului nostru aviator și inventator, inginerul *Aurel Vlaicu*.

Toată ziua de Duminecă a fost posomorâtă, cerul înourat și un vânt puternic făcea să se creadă, că zborurile vor fi amânate. Totuși drapelul roșii, cari fălăiau la hotelul *Bulevard*, la teatrul național și la palatul funcționarilor publici, anunțau precis, că zborurile se vor face negreșit.

De la oarele 1 d. a. hipodromul a fost înconjurat de un cordon de soldați, din toate trupele din garnizoană.

Paza punctelor mai îndepărtate era făcută de cavalerie, iar ordinea înăuntrul hipodromului era făcută de jandarmii pedestrii și rurali și detașamente din regimentele 4 *Ilfov* 21. 6 *Mihai-Viteazul* și *vânători*.

*

Din cauza timpului urit n'a fost însă

atita lume, cită ar fi trebuit să fie. La peluză erau vre-o 4000—5000 de persoane, iar la tribune mult mai puține.

La oarele 4 și jumătate au sosit Altețele *Lor Regale* Principele *Ferdinand*, Principesa *Maria*, Principesa *Elisabeta* și Principele *Carol*, însoțit de Principele de *Beutheim*, lt-col *Greceanu* și d-na *Greceanu*.

Familia princiară a luat loc în loja regală.

La oarele 4 și jumătate, deși vântul era tot așa de puternic, — peste 10 metri pe secundă, — *Vlaicu* după ce-și examinează aparatul, care se află așezat în mijlocul peluzei, se urcă în nacelă, pentru a face un zbor de încercare.

Motorul e pus în funcțiune și după un minut mașina pornește. După ce rulează pe pământ vre-o 30 de metri, monoplanul se ridică majestos în aer, în mijlocul uralelor mulțimei. După un zbor de un kilometru în linie dreaptă, *Vlaicu* se dă jos. Mașina e readusă la punctul de plecare.

Vîntul e mai scăzut și *Vlaicu* e încântat de modul cum funcționează motorul.

— Am să fac acum un sbor frumos, declară el, și într'adevăr s'a ținut de cuvânt.

Fix la oarele 4 și 51 de minute, *Vlaicu* se ridică cu monoplanul său în aer și execută un sbor splendid de 12 minute, la înălțime de 60—100 metri.

Publicul privește plin de admirație și când *Vlaicu* se coboară jos, îi face ovațiuni.

După câteva minute, la 5 și 9 minute, iel făcuse un al treilea sbor, ridicându-se la peste 100 metri. Dela înălțimea la care se află, trecînd deasupra tribunelor, *Vlaicu* dă drumul la o mulțime de flori, pe cari le luase cu iel într'o cutie, pe care o aruncă de asemenea jos. Publicul aplaudă și *Vlaicu* răspunde saltînd cu mâna și cu bereta.

După 9 minute, adică la 5 și 18 minute, el aterisează fiind din nou ovaționat de public.

Strigăte de „Trăiască *Vlaicu*”, răsuna pretutindeni.

Principele *Ferdinand* și Principele de *Bethem*, vin și ei la locul, unde s'a dat jos *Vlaicu*, care e viu felicitat și se întreține câteva minute cu *Augustii* spectatori.

În general, sborurile de ieri ale lui *Vlaicu* au fost din cele mai strălucite și publicul a plecat foarte încântat.

Ieri s'a împlinit tocmai un an dela sborul lui *Blierot*, tot la hipodrom.

Iată ce scrie și dl *Russu Abrudeanu* în „Adevărul” din București despre *Vlaicu*:

În sfârșit, inginerul *Vlaicu* a fost consacrat Duminecă în mod oficial și de către publicul capitalei, ca primul aviator român, prin zborurile reușite, elegante și îndrăznețe, executate în fața a mii de oameni pe câmpul hipodromului dela Băneasa.

Ziua de Duminecă a fost o zi mare și frumoasă, atât pentru aviațiunea românească, cât și pentru satisfacerea orgoliului și mândriei noastre naționale.

Cu tot timpul rece și vântul puternic ce bătea — 12 metri pe secundă — curajosul nostru aviator, a dat proba cea mai mare, că toate speranțele puse de inimile noastre și sacrificiile făcute de stat pentru truparea aeroplanului *Vlaicu*, au fost cu prisos îndrituite și răscumpărate, iar publicul capitalei și cel din provincie, care a ținut cu toată vremea urâtă să-l încurajeze, s'a putut convinge, prin senzațiile înălțătoare ce a primit, că manifestarea geniului românesc a fost o adevărată manifestare națională, care va

rămănea neștearsă în toate inimile bine simțitoare, cinstind țara și numele de român.

Inginerul Vlaicu a reputat fără îndoielă pe ziua de Duminecă un imens și bine-meritat succes moral. Numele lui va rămănea neșters și mândru, în istoria aviațiunii române.

Românii la orașe.

De multe ori s'a vorbit și se spune, că noi Românii nu avem centre românești mai de seamă. Lucrul acesta e prea adevărat.

Nu avem bunăoară nici un oraș, unde să putem fi noi dătători de ton cât de cât. Iar un popor, care voaște să se ridice în cultură și bunăstare, trebuie să prindă putere atât la sate cât și la orașe.

Pentru atingerea acestui scop, nouă Românilor ne stau o samă de piedeci în cale, la a căror delăturare avem datorința a lucra cu toții.

Ce trebuie făcut în această privință ne spune foarte lămurit foaia băncilor noastre, „Revista Economică” în Nr. 42 dela 16 Octomvrie.

Reproducem cu plăcere acest articol, asupra cărui însemnătate vom mai reveni la timpul potrivit.

Iată ce scrie „Revista Economică” sub titlul „Problema orașenească”:

Evident, o cauză principală, pentru care elementul românesc nu se poate valida cum ar trebui în țara noastră, este lipsa manifestării noastre mai pronunțate la orașe.

Respirată prin diferite centre ungurești și săsești, populația noastră orașenească are mai mult înfățișarea unei colonii așezate întâmplător în urbile sau mai ales în suburbiile cutărui orașel cu poporație în mare parte străină. Cauza, că noi ne extindem atât de greu la oraș, are un caracter în prima linie comercial. Căci toate orașele, cari înaintează azi, fie aici, fie în alte țări, datoresc progresul lor grabnic aproape numai dezvoltării comerciale și industriale, cari promovează numeric și calitativ importanța lor.

Dezvoltarea unui oraș nu o poate forța nici un guvern, ci cel mult o poate sprijini în mod stăruitor prin așezarea de instituții de cultură, universități, oficii publice, cari apoi ajută circulația și consumația, fără de care și producția și comerțul sunt lipsite de arteriile principale de viață. Progresul comercial însă se face totdeauna prin inițiativă particulară și unde spiritul de întreprindere lipsește, dezvoltarea orașelor încă rămâne înapoi.

Aceasta se observă mai bine în acele orașe, în care populația intelectuală (domnii) e mai mare față cu industriași și negustori. Astfel de orașe au un timbru cultural mai pronunțat, dar nu pulsează întrânsele viua circulație ca în centre comerciale, și bugetele orașului nu sunt în stare să satisfacă întocmiri moderne, cari ridică vaza orașului.

Aceasta se observă mai bine comparând orașele ungurești cu cele săsești. Orașele ungurești au în general înfățișarea orașelor în dezvoltare, urbiile săsești poartă timbrul conservator, avind înfățișarea unor rămășițe vechi, lipsite de întocmiri moderne. Cu toate acestea, dacă totuși orașele săsești și-au păstrat caracterul lor german, aceasta se datorește numai negustoriei și industriașilor sași, cari susțin acest caracter prin activitatea lor. Politicește această pătură muncitoare e însă de

mare valoare, căci prin numărul ei ține și administrația orașului în mâni săsești, iar cine e capul orașului, e și stăpînul lui.

Și până ce noi nu vom fi în situație să avem mulți comercianți și industriași la orașe, nu vom putea să dăm în nici un centru timbrul românesc vre-unui oraș.

Se tot vorbește la noi de centre culturale românești și se face multă vorbă de întrecere de pildă între Sibiu și Arad. Dar toate manifestările noastre la orașe sunt azi de natură pur trecătoare. Un congres, un sinod, o petrecere românească sau o conferință națională nu va se zică fundarea unui centru românesc, prin manifestări trecătoare și de scurtă durată. Nici nu se poate desvolta deajuns un centru, avind în el un oficiu consistorial, o bancă românească sau o școală română. *Trebuie lucrat în direcția, ca să se dea un caracter de permanență, de continuă dezvoltare a vieții românești la orașe pe toate terenele.* Numai așa putem să ajungem a ne valida ca element hotărîtor și în orașe. Trebuie să facem să pulseze în toate arteriile manifestării orașenești viața românească.

Acest lucru însă nu e posibil până ce nu vom stăru și sprijini cu toate forțele de care dispunem, ca să se stabilească la orașe negustori și meseriași români. Pe lângă creșterea păturei intelectuale (domnii mai de frunte), numai dezvoltarea noastră în direcție comercială modernă ne poate câștiga adevărate centre românești la orașe.

Forța numerică ne trebuie, iar numărul intelectualilor nu e suficient ca să impopuleze orașele pline cu străini. Aceasta se poate face numai prin reprezentanții muncii productive și prin mijloicii afacerilor comerciale. *Pentru promovarea acestor factori însă revine un rol important și băncilor noastre, cari vor trebui să dea mai mare atenție creditului comercial, ca până aci.*

Ar trebui studiat, în ce condiții de garanții s'ar putea acorda credite ieftine pentru deschiderea de afaceri în piața cutărui sau cutărui oraș.

Acum că se va întemeia și banca de asigurare, combinat creditul pur comercial cu asigurările pe viață și cu cele de foc, credem că garanțiile sunt mai ușor de oferit de către negustori români demni de încredere și destoinici a purta un comerț la oraș. Trebuie însă un sprijin oare-care din partea băncilor noastre. Trebuie studiate condițiile, în cari băncile străine, cari cultivă ramul creditelor comerciale, ies la socoteală cu acest soi de afaceri, la noi până acum puțin folosite. Biroul de informație, ce e vorba să se înființeze în Sibiu, poate aduce și el reale servicii pentru promovarea acestui scop. Conlucrarea armonică a tuturor factorilor nostri economici și intelectuali în această direcție, poate duce la bune rezultate.

Social ar trebui să dăm stima cuvenită negustoriei noastre, iar, de sine se înțelege, că sprijinul material ar trebui să fie cel dintâi postulat. În această direcție sunt semne îmbucurătoare, că intelectualul român azi rar îl mai găsești mușteriu la străin, unde Românul îi face aceleași, sau mai bune servicii.

Din punct de vedere național ne trebuie o pătură democrată adevărată la orașe. Căci ce folos de legi democratice fără democrație. Fără crearea unei burghezii, fără adevărați cetățeni, nu vom avea nici cetățeni.

Iar cetățiii azi sunt fortărețe puternice, cari adună rezervorii de capital și inteligență

și politicește vor avea un rol însemnat de aici încolo, când legea viitoare electorală va largi drepturile cetățenilor.

Iar noi ce vom pierde la sate, nu vom putea restitui la oraș și tot efectul unei legi electorale democratice pentru noi va deveni astfel iluzoric. Problema orașenească va trebui deci să fie una dintre cele mai importante chestiuni, care să ne preocupe de aci înainte. *Problema e grea, dar e de capitală importanță.* Pentru deslegarea ei trebuie să jertfim mentalitatea și forțele noastre disponibile, ca să găsim soluția, ce trebuie să i-o dăm treptat, pas de pas, însă cu stăruință, care o reclamă viitorul elementului românesc în această țară.

„Călindarul Poporului” pe 1911.

A apărut „Călindarul Poporului”, care de 25 de ani împodobește casa a mii de țărani vrednici de-al noștri.

Acest călindăr a fost totdeauna bine îngrijit și vartat dar în anul acesta are un cuprins mult mai bogat, ca nică odată până acum. Numai ilustrații și tot felul de chipuri sunt aproape 50 apoi o seamă de articli diserțiți.

Deși cuprinsul călindarului este cu mult mai bogat ca în trecut, prețul lui este acelaș, de 20 cruceri (40 fileri), iar pentru trimiterea pe poștă este a se socoti deosebit 5 fileri pentru un exemplar.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu cîte 20 cruceri bucată, mai capătă două călindare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Acei cari cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 14 cr. (28 fil.), dela 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 fil.) unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta.

Scrisorile Bădicului Ion.

Membri ajutători la „Asociațiune”.

Cetesc în zilele acestea, dragă cumetre, prin gazetele noastre un apel, trimis dela cirna „Asociațiunii” din Sibiu, prin care, amintindu-se ținta și munca acestui așezămînt, se cere și sprijinul nostru, al sătenilor, pentru o răușită cît mai frumoasă a țintei pentru care lucră „Asociațiunea”. Ni se cere nu un sprijin ci cînste, și se zice în apel, că pentru plata anuală de două coroane, fie-care sătean va primi zece cărți pe an și pe de-asupra un călindăr. Voi, cari sunteți duși pe pămînt străin, departe dela noi, poate că nu veți cunoaște mai de-aproape ce-i aceasta „Asociațiunea” și cari sunt scopurile ei, pentru-ce muncete anume.

Noi, dragă cumetre, cum bine vei ști, suntem aici acasă ca niște copii orfani, de cari străinul nu prea poartă grije. Ne ținem școlile noastre, dela celea sătești până la cele orașenești, cîte le avem, cu banul ce-l putem stoarce din sărăcia noastră. De vre-o doi ani zice statul că ar vrea să ne ajute și el, dar unde dă el ajutor nu-i mai școală românească, nu mai suntem noi stăpîni ci statul. Acum, știm cu toții, că înaintarea unui popor fără

școală, fără carte, nu se mai poate în zilele noastre. De-aceia marii noștri bărbați din trecut și-a zis: dacă statul nu ne ajută, cum i-ar fi datorința, să înaintăm și noi prin învățatură în limba noastră, vom cerca din puterile noastre, să împrăștiem lumina bine-făcătoare a științii în poporul nostru. Și s'au pus, toți fruntașii noștri de pe vremuri, umăr la umăr, și au făcut o tovărășie, au dat ființă „Asociațiunii“, care să se lupte mereu ca poporul nostru să înainteze pe toate căile, ca și alte neamuri din țară. Pe lângă gîndul înțelept și vorba cumpănită, pe lângă însuflețire, trebuie însă, la ori-ce întreprindere, bani. Și au jertfit dintre fruntașii neamului sute, mii de coroane chiar, ca „Asociațiunea“ să aibă un fond, cu care să-și poată începe lucrările. Au venit, în cursul anilor oameni cu inimă bună, cari au cinstit, prin testament, o mare parte din agoniseala lor „Asociațiunii“. An de an se adună bani, dela așa numiții membri ordinari, cari plătesc câte zece coroane pe an. Domnii noștri, avocați, preoți, doctori, învățători, își țin de rușine a nu plăti cele zece coroane pe an, ca să rămînă și mai departe membru ordinar la „Asociațiune“. Și ei toți sunt oameni cu carte, cari au învățat școli multe, și deci nu au lipsă așa de mare de învățatură, cum avem noi țărani. Chiar gîndul „Asociațiunii“ e, ca 'n rîndul cel dintîiu între noi sătenii să se împrăstie razele bine-făcătoare ale științii de carte, ca noi să ne obi-cuim și să iubim cetitul românesc, cărțile românești, din care pe urmă, putem scoate o mulțime de cunoștințe folositoare pentru traiul nostru zilnic.

Noi, sătenii însă până acum, am sprî-jinit de tot puțin] „Asociațiunea“ în scopurile ei. Acest așezemint are mai multe despărțăminte prin țară, și despărțămintele își țin adunările în fie-care an, tot într'alt sat, anume ca să-i dedea pe oamenii de pretutindenea și făcîndu-le cunoscute, să-i însuflețească pentru scopurile frumoase ce le are. Am fost și eu la cîteva adunări de acestea și am văzut că sătenii noștri se adună și ascultă bucuros cuvîntările ce se țin, învățăturile ce le dau. Dar cînd se ridică vr'un domn dela masă și întreabă: „Care din dumneavoastră vrea să se facă membru ajutor la „Asociațiune“ cu suma de două coroane?“ cînd, zic, pune întrebarea asta, oamenii noștri privesc într'altă parte, și încet-încet se strecoară din șirul ascultătorilor, se duc acasă sau la crișmă.

Am auzit pe mulți domni de-ai noștri zicînd: țaranul nostru e bun, ascultător, cumințe, numai bani să nu-i ceri. Și, cu durere, dragă cumetre, trebuie să-ți spun că în mare parte sunt drepte cuvintele acestea. Mulți dintre noi, dintre țărani, cred că banii ce ni-se cer, îi adună domnii pe sama lor, și, de-o pildă îi beau. Ei nu știu că, de pildă, un domn care vine de mai departe la adunarea dela noi din sat, a plătit cu banii lui drumul, mîncarea, beutură, și pe de-asupra și taxa de 10 coroane, ca membru ordinar la Asociațiune. Și să ne punem mîna pe inimă și să spunem: câți din sătenii noștri n'ar putea da mai lesne două coroane, decât o mulțime de domni zece coroane, și alte cheltueli? Vorba e că dînșii pricep și jertfesc, noi sătenii și cînd pricepem nu prea vrem să jertfim. Și tot banul ce l-am da spre scopurile „Asociațiunii“ tot spre binele nostru și al copiilor noștri l-am da.

Acum, cei dela cărma „Asociațiunii“ și-au zis: să cercăm pe alte căi să-i putem folosi poporului, și să-i câștigăm cât mai mulți dintre țărani și meseriași de membrii ajutători. Să plătească ei la cassa „Asocia-

țiunii“ suma de tot neînsemnata de două coroane și în schimb să le dăm 10 cărți pe an, în fie care lună una și pe de-asupra un călindar.

Astfel, dragă cumetre, dela anul nou încolo, care dintre noi a plătit 2 coroane, va primi în fie care lună, afară de Iulie și August, o carte. I-se va veni deci, o carte în 10 cruceri. O carte mai lesne nici nu se poate inchipui. Va primi apoi, cătră sfârșitul anului, un călindar de cîinste.

Ored că în curînd vor porni preoții și învățătorii și alți fruntași să înscrie membri ajutători, adevă țărani cari să plătească două coroane pe an, iar în schimb să primească zece cărți și un călindar. Numai după nume ne vom numi, noi cari ne vom înscrie, membri ajutători, pentru că de fapt, nu noi vom ajuta „Asociațiunea“ ci ea ne va ajuta pe noi. Căci nu ne putem inchipui ca să ne dee zece cărți și un călindar pe an pentru două coroane și tot ea să fie cu câștigul.

Eu, nădăjduesc, că dintre cei cari știu ceti și scrie, numai chiar cei încăpăținați nu vor vrea să se facă membri ajutători. Acei cari știu că o carte e totdeauna un prieten bun la casă, cînd vor socoti că'n fiecare lună vor primi o carte nouă, nu vor pregeta a da două coroane. Cărțile i-se vor trimite prin poștă, fiecărui membru, și pentru fiecare va fi o adevărată bucurie sufletească sosirea acestor soli, vestiitori de vremuri mai bune.

Ați putea și voi, de-acolo din America, să adunați dela fiecare câte 2 coroane și să le trimiteți la olaltă la „Asociațiune“ în Sibiu, dimpreună cu o listă în care să se scrie numele și conumele fiecărui membru, însemnându-se și adresa fiecăruia. Dumnezeu să ajute.

Rămâi cu bine!

Cumătrul tău

Bădicul Ion.

Adunările învățătoresți.

Adunarea din tractul Săliștei.

Anul acesta preoții și învățătorii din tractul Săliștii și-au ținut împreună adunarea anuală în Sibiel. Legea noastră bisericească nu statornicește această împreună sfătuire, cu toate acestea părintele protopop Lupaș înțelepțește a lucrat cînd a chemat la un loc pe preoți și învățători pentru ca mai bine să judece mijloacele prin cari își pot împlini acasă datorințele lor de luminători și conducători ai satelor noastre.

Părintele Lupaș a lipsit dela această adunare, chemat fiind într'un sfat mai mare bisericesc.

Deși această lipsă a fost adine simțită totuși adunarea a avut roade prețioase, fiind lucrările pregătite de mai'nainte.

Adunarea a ținut 2 zile, Joi și Vineri. De-oarece locul nu-mi îngăduie a vorbi cu deamăruntul despre toate, voi spieui câte ceva din lucrările acestei adunări.

La îndemnul prot. Lupaș și-a început în anul trecut un fond „Șaguna“ pentru a tipări cele mai bune prelegeri populare. Prin o stărință neobosită acest fond s'a ridicat într'un an la frumoasa sumă de 2.200 cor.

Hirtuile venite dela consistor laudă atît lucrurile și hotăririle adunării din anul trecut cît și munca de acasă a fie-cărui. (Ba învățătorii din Sibiel au primit și laudă deosebită dela marii bisericii noastre pentru priceperea și munca lor neobosită).

Părintele Borcea ne dă frumoase învățături despre slujba bisericească și farmecul

ei, iar învățătorul Crișan despre puterea cîntecului.

Învățătorul Dobrotă și Săvoiu fac lecții cu copii și ne dau prilej să ne învățăm unii pe alții cum să înduleim pânea sufletească, ce o dăm copiilor.

Învățătorii Pană, Răchitan, Iosif și învățătoarea Comșa cetesc dări de samă despre cărțile cele mai alese, cari ne adîncesc sufletul și ne ascuțesc vederea în greaua știință dăscălească.

Fie-care caută prietenește să-și spună cunoștințele sale, pătaniile sale pentru a feri pe ceialalți de greșeli.

Preoții s'au sfătuit și osebit. Toți au plecat cu sufletul mai oțelit și cu mintea mai luminată dela această adunare, care poate fi socotite între cele mai frumoase, mai puțin zgomotoasă, dar mai bogată în învățăminte — din toată mitropolia.

Se cuvine laudă și mulțumită și fruntașilor sibieleni, cari ne-au primit și găzduit cu o dragoste adevărat românească.

Prelegerea lui Vandervelde.

Purtătorul acestui nume este unul dintre șefii socialiștilor din Belgia. Este în aceeaș vreme și deputat. Acum, cînd Împăratul Germaniei, dușman al votului universal, vizitează capitala Belgiei, Vandervelde, cu toate că a fost poftit să ia parte la sărbările ce s'au făcut în cinstea înaltului oaspete, și-a îndreptat pașii spre țări străine. Astfel a ajuns și'n Budapesta, unde a ținut o prelegere despre chestia de naționalități în Belgia.

Vandervelde a spus că'n Belgia sunt trei naționalități: Flamanzii, Francezii (Valoni) și puținii Nemți. Conducerea țării, puterea, este în mîna Francezilor, cari au mai multă carte și sunt mai bogăți decât Flamanzii. S'a întîmplat uneori că judecătorii au osîndit la moarte Flamanzii nevinovați cari nu înțelegeau limba franceză, și abea după-ce s'a împlinit hotărîrea judecătoriei s'a dovedit nevinovăția celor uciși. Limba flamandă nu era întrebuintată nici în administrație, nici în școli. Numai după-ce s'a introdus votul universal în Belgia a început a-și uceri și limba Flamanzilor drepturile ei firești, încetul cu încetul, fiind-că astfel au ajuns în camera deputaților mai mulți credincioși ai mișcării flamande. Aceștia au stăruit din răsputeri ca limba lor să se întrebuinteze în administrație, armată și școală. Strădaniile lor au fost și sunt până astăzi încununete de succes.

Lucrurile acestea le-a spus Vandervelde. Nu vi-se pare, cetitorilor, că este vorba de lucrurile dela noi, cari se potrivesc aidoma cu cele din Belgia până a nu se fi înfaptuit acolo reforma electorală?

Nu uita

stimat cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspîndirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Literatură și știință

Poezii din popor.

Vai de mine rău-mi-i
Și leacul departe-mi-i,
Tocma'n fundul grădini
Supt o tufă de mărar,
La mândra în buzdunar.

Mă dusei Vineri în tîrg
Să văd boii cum se vînd;
Vacile cum se plătesc
Măndrele cum se iubesc.

Vecina de lângă noi
Spală haine pe gunoi
Și le'ntinde pe nuele, —
Latră câinii ca la stele.

Badea cu căciulă sură
Șede'n drum și cere gură;
Dar eu gură nu voi da,
Zece ani de-ar mai șede-a;
Că gura e cântărită
Ca cântarul satului,
Cu știrea bărbatului.

M'a făcut maica drăcos
Numai din genunchi în jos;
M'a făcut în zi de post
Și de'aceea-s oam drăcos

Frunză verde cât o masă,
Săracă inimă arsă;
Frunză verde de răchită,
Săracă inimă friptă;
Frunză verde lemn de tisă,
Săracă inimă 'nchisă,
Multe-ai tras, multe-ai răbdat.
— Taci și rabdă ne'ncetat,
Căci după nor se 'nsenină,
Iar după rău vine bine.

Drumul dela Bălgărad
Focul de l'ar fi mâncat,
Că-i mai lung decât mai lat.
Lângă el sînt pomi uscați
Merg surorile la frați
Nevestele la bărbați;
Mamele merg la fiuți
Și fetele la drăguți.
Foae verde mărăcine
La mine nu vine nime;
Foae verde os de pește,
Căci maica mea putrezește.

Astă-vară mi-am rupt coasa,
Cu ochii după frumoasa;
Și mi-am rupt și secerea
Cu gândul la urăta.

Culese de *Petru O. Orlățeanu*, înv.

Capul babei.

— Amintiri. —

De *Alexandru Țințariu*.

Cum am mântuit școala comunală, mama m'a dus la părintele ei, în altă comună, ca să cercetez școala de stat de acolo, nefiind atunci la noi școală de aceasta.

Părintele mamei, taica-moșu cum îi ziceam noi nepoții, era preot în aceia comună. Acuma își doarme somnul de veci în cimitirul satului.

La început mi-a mers foarte bine; atât taica-moșu cât și maica — bunica — m'au iubit mult, ca adevărați părinți.

Intr'o zi când nu m'am dus la școală, taica-moșu m'a chemat în odaia lui și a zis:

— Sandule, de astăzi începând o să te învăț să citești cu litere vechi, cu buchi.

A luat de pe dulap un ciaslov vechi, zdrențuit, l'a pus pe masă, l'a deschis la pagina întâie și a început să îmi explice taina slovelor vechi.

Prelegerea aceasta a ținut mai mult de-o oră, când taica-moșu a zis:

— Ia ciaslovul cu tine, mergi în odaie la maică-ta și te mai căznește și singur.

Când maica m'a văzut cu ciaslovul, pe pe față i-s'a zugrăvit o rază de fericire și răpita de bucurie a strigat:

— Ți-a dat popa — așa zicea ea lui taica moșu — ciaslovul să-l citești?! Doamne, ce gând bun și cuminte a avut... Șezi aici la masă, Sandule, șezi și citește. Sunt lucruri dumnezeiești, lucruri așa de frumoase în ciaslov.

Abia m'am așezat pe un scaun la masă și maica, ca mușcată de șarpe, a strigat:

— Să bagi bine de seamă, Sandule, să nu murdărești ciaslovul sau să rupi vre-o foaie din el, căci e mare păcat. Ciaslovul e carte dumnezeiască.

Mă uitam la literile acelea, șterse de mâna nevăzută a vremii, dintre cari multe erau acoperite cu picături pe ceară, și mă căzneam să le înțeleg rostul.

— Nu-i așa că sînt lucruri dumnezeiești și frumoase? m'a întrebat într'un târziu maica.

— Acuma învăț să citească cu literele din ciaslov, am zis eu.

— Invață, Sandule, invață; să vezi numai cum o să se bucure popa. O să spun și lui Trăilă.

Moș Trăilă, care a luat parte la un războiu și a scăpat steagul regimentului, înfășurând pânza aceia în jurul corpului său, era prieten bun cu taica-moșu.

Când apoi Moise, servitorul, a venit în odaie ca să spună ceva maichii, numai „maică-preoteasă“ a putut să zică, căci ea încurcată i-a tăiat vorba:

— Nu vezi că Sandu citește din ciaslov, și îndată a părăsit cu el odaia, ca să nu mă turbure. Am mai auzit cum maica spunea lui Moise:

— Altădată să bagi de seamă. Popa i-a dat ciaslovul.

În timp de două săptămâni m'am împrietenit cu literele din ciaslov, ceiace a îmbucurat foarte mult pe taica-moșu și pe maica.

M'am și plâns odată pentru aceasta lui taica-moșu și l'am rugat să-mi permită, ca să rad cu briceagul picăturile de ceară; dar nu mi-a dat voie, ca nu cumva să rup vre-o foaie.

Taica-moșu era bătrân, lumina ochilor îi era slabă și nu vedea bine; „Tribuna“ veche, foaia lui cea mai iubită, „Luminătorul“ și alte foi, apoi scrisorile nu vedea să le citească fără ochelari; când însă citea din ciaslov, din acest ciaslov atât de vechi, cu literele șterse și acoperite cu picături de ceară, nu își pune ochelarii...

La început, zadarnic mă munciam ca să înțeleg lucrul acesta; mai târziu apoi am deslegat enigma: taica-moșu știa de-a rostul ciaslovul!

Intr'o Duminecă după amiază, când a venit moș Trăilă, maica, cu fața radioasă, i-a spus:

— Sandu știe să citească din ciaslov.

(Aceasta de altcum totdeauna o spunea și mamei, când venia la noi).

La dorința lui moș Trăilă, am luat ciaslovul și am început să citească.

În odaie domnea cea mai desăvârșită tăcere; toate privirile erau așintite asupra mea, eroul acestor clipe.

Când am sfârșit cu cititul, moș Trăilă m'a bătut pe umăr: „Să trăiești, nepoate“, a zis el și mi-a dat un ban de patru creițari.

Maica, în ziua aceea, de mai multe-ori a zis:

— „Doamne, ține în pace și sănătos pe Sandu. Ce frumos știe el citi din ciaslovul popii.“

După-ce s'a dus moș Trăilă, taica-moșu m'a întrebat:

— Știi tu cânta „Sfinte Dumnezeule“ ca la morți?

— Știu, taică-moșule.

— Atunci cântă.

Am cântat „Sfinte Dumnezeule“ cum se cântă în sat la noi, la înmormântare.

— Bine, foarte bine, Sandule. Aici la noi însă se cântă altfel.

Taica-moșu a cântat „Sfinte Dumnezeule“ ca în satul acela. M'a întrebat apoi:

— Ai auzit, Sandule?

— Am auzit, taică-moșule.

— Să cântăm împreună.

Până seara, la cină, am cântat de mai multe ori „Sfinte Dumnezeule“, apoi „Amin“, „Doamne miluește-ne“, „Dă-ne Doamne“ și „Ție Doamne“ cum se cânta la înmormântări în satul acela.

Nu știam ce rost au toate acestea; am voit să întreb, dar n'am cutezat.

A doua zi și a treia zi am continuat și sfârșit cu cântecul, când taica moșu mi-a spus:

— De mâine începând mergi la toate înmormântările ca ministrant. Totdeauna tu o să duci crucea.

Îndată a doua zi am mers la o înmormântare. Cântam ca un diac. Am căpătat o maramă și doi creițari.

Fiind comuna mare, aproape șapte mii de suflete, și numai doi preoți, erau foarte multe înmormântări, aproape în fie-care zi.

Eu la toate înmormântările parochienilor lui taica-moșu mergeam cu crucea; întotdeauna căpătam câte o maramă, când mică când mare; apoi câte unu, doi, trei creițari, după cum era starea oamenilor.

Intr'acestea taica-moșu m'a învățat să citească apostolul, ceia-ce a avut de urmare, că în toate Duminecile și serbătorile eu îl citeam. Mergeam apoi și la sfințirea apei în casă. Crâșnicul se bucura că nu trebuia să cânte el. De mai multe-ori îmi spunea:

— Să știi, cucoane, că foarte fain și frumos cânti.

Intr'o posomorită zi de iarnă iar am mers la o înmormântare. Mortul era o babă de vre-o 90 de ani. Poate și mai mult. În comuna aceea e obiceiul, că sicriul cu mortul îl așează lângă ferestre, pe niște lavițe mici, scunde, așa că și copiii pot să ajungă la el.

Cum am intrat în odaie și m'am așezat la locul meu, la capul mortului, m'a cuprins o frică, o groază. Tremuram ca scuturat de friguri.

Baba murise cu ochii deschiși, mari și sticloși; gura încă îi era deschisă; se vedea singurul dinte ce mai rămăsese acolo; așa i-a fost zbircită, neagră ca pământul...

Mă căzneam să îmi fac zid de apărare, cu năframa legată de cruce, ca să nu văd capul babei. Taica-moșu a observat aceasta și îmi tot făcea semne cu ochii, ceia-ce și mai mult m'a zăpăcit.

După înmormântare, taica-moșu m'a mustrat și mi-a spus că în loc de „Doamne miluește-ne“ am cântat „Amin“.

Noaptea aceea am avut vise foarte urite; mereu am văzut capul babei. Dar acest cap nici ziua nu m'a lăsat în pace; îl vedeam în

toată clipa; mă urmărea în tot locul; par'că ar fi fost un duh necurat.

Îmi era groază când venia noaptea și trebuia să mă culc.

În noaptea următoare am sărit din pat și am început să fug prin odaie.

Maica s'a spăriat mult și și-a făcut de mai multe-ori semnul crucei. Eu am rostit o rugăciune și m'am culcat din nou, acuma pe canapea, ca să fiu mai aproape de patul maicei.

Dar abia am adormit și capul babei din nou a apărut! Am sărit peste masa de lângă canapea.

Maica nu știa ce să facă. Ciaslovul era în odaia lui taica-moșu și astfel la dorința ei, am citit două pagini din catechism.

Ne-am culcat din nou, lăsând lampa să ardă.

Până la zică nu am mai sărit peste masă. Capul-babei însă iar a apărut.

Cum s'a sculat taica-moșu, maica îndată i-a spus cele petrecute în noaptea aceea.

— Să citești din ciaslov o rugăciune popo.

Taica-moșu și-a luat patrafirul, a pus crucea și ciaslovul pe masă, eu am înjenunchiat înaintea lui și a citit rugăciunea.

Dar în noaptea următoare iar am sărit peste masă și am voit să fug din odaie. Se înțelege, tot din cauza capului babei acelea.

Fiind zi de Sâmbătă, am mers la biserică, la vecernie. După-ce taica-moșu a sfârșit slujba, am înjenunchiat înaintea altarului și el a citit altă rugăciune.

Aceasta s'a repetat apoi în toate zilele

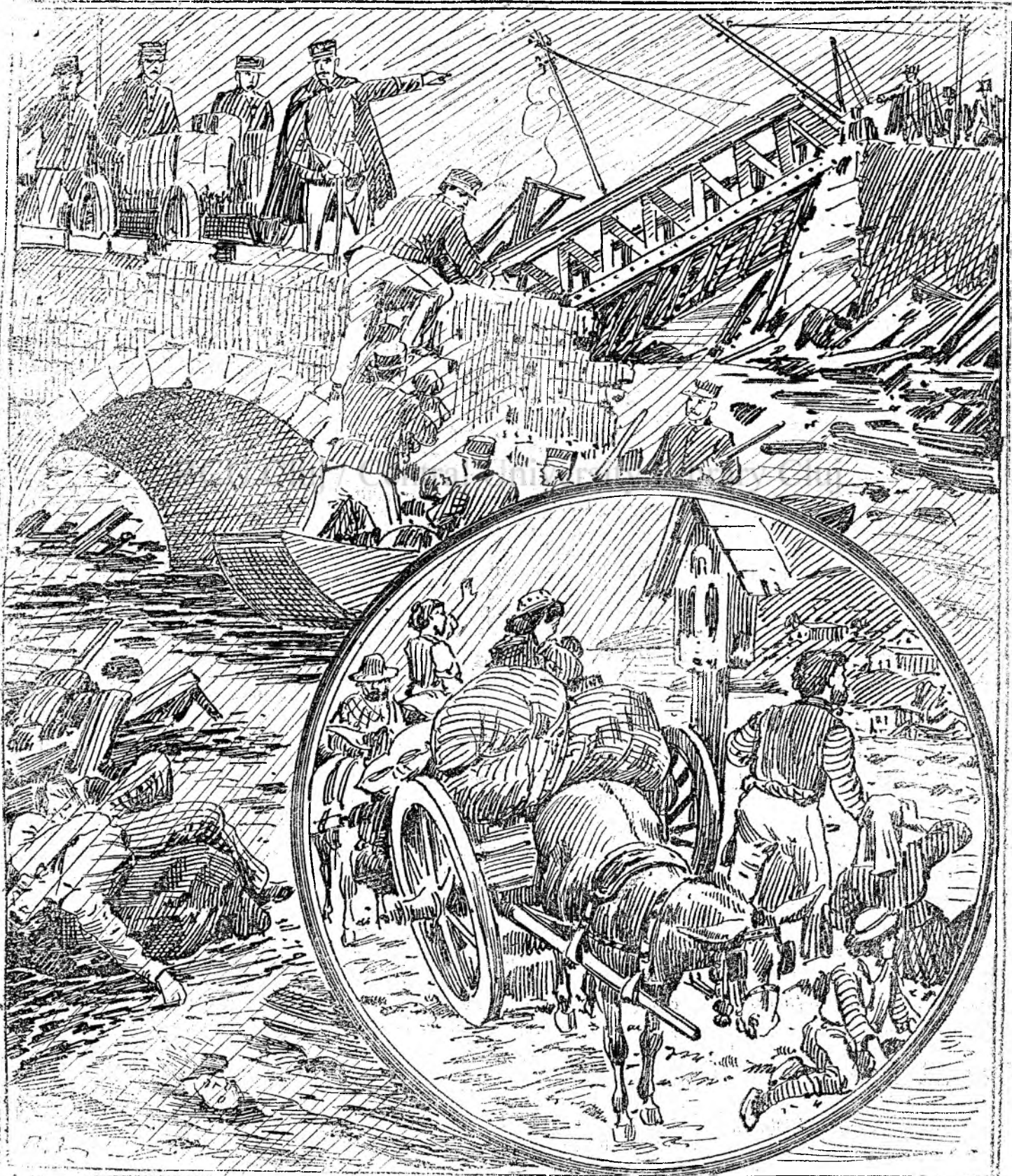
următoare, la biserică sau acasă, căci capul babei apărea în toată noaptea, iar eu, de frică, totdeauna săream peste masă, fugiam prin odaie...

Mi-a fost groază să mai merg la înmormântări. Și nici nu am mai mers, căci în urma unui consiliu familiar, la care a luat parte taica-moșu, maica și mama, taica-moșu m'a oprit de a mai lua parte la înmormântări.

Bucuria mea nu a avut margini.

Acuma după atâția ani, când întâlnesc pe stradă vre-o înmormântare, une-ori parecă văd capul babei aceleia, cu ochii deschiși și așa de sticloși, cu gura tot deschisă, lăsând să i-se vadă singurul dinte, și cu fața zbârcită, neagră ca pământul....

Potopul din Italia.

Am vestit în numărul nostru trecut ce potop grozav s'a slobozit asupra unui ținut întreg din Italia. Insula *Ischia* a fost pustiită cu desăvîrșire. În valea dela *Salerno* pârăul *Capillo* s'a umflat, (precum se umflase astă-vară pârăul *Cerna* în Bănat) și a potopit orașelul *Cetaro*. Cincizeci de case și 22 de fabrici mai mici au fost luate de apă. Înainte de potop o furtună grozavă a bintuit și a dărîmat un mare număr de case omorînd oamenii. Numai decît după furtună începu o ploaie care se prefăcu în potop și lua casele dărîmate. Toate astea atît de repede, încît oamenii nu avură vremea se scape și fură luați de valurile furioase cari crescuseră fără de veste ca din pământ. Podurile fură rupte și toate drumurile stricate încît oamenii abea puteau scăpa. S'au petrecut lucruri întocmai ca la potopurile de astă-vară din Bănat. Armata trebui să vie în ajutorul bieților oameni deși iera foarte greu a li-se ajuta. Șase sute trei zeci de morți se numără până acuma, va să zică de trei ori atîți ca la potopul de astă-vară din Bănat. Chipul nostru arată foarte viu grozăviile potopului. Armata dă ajutoare și apa a crescut ca o mare furioasă. Bieții oameni caută să scape pe luntri, văzînd cu groază cum tot avutul lor e luat de ape.

Știrile Săptămînii.

Sibiu, 3 Noembrie n.

Măcelul dela Mărgineni. Ni-
meni dintre noi nu a uitat grozavul
măcel dela Mărgineni, cu prilejul alege-
rilor trecute în țara Oltului. Cinci țā-
rani români au fost împușcați mișelește
de jandarmi fără nici o vină. Ungurii
ridicaseră o poartă pentru primirea can-
didatului. Oamenii priveau ca la o mi-
rozenie iar când jandarmii le-au spus
să plece de acolo, iei au început să se
ducă în sat. Și atunci fără de veste
jandarmii au tras dela spate asupra romā-
nilor, ucizînd cinci inși și rānînd pe
foarte mulți.

Ori-ce om cu mintea sănătoasă ar
fi așteptat ca jandarmii să fie trași la
răspundere și pedeșiți ca ori-ce ucigași.
Și ce credeți că s'a întîmptat? Ați ghi-
cit, lucrurile s'au petrecut tocmai din
potrivă. Nu jandarmii, ci tot bieții oa-
meni au fost dați judecāții pentru-cā
ar fi „ațîțat“ contra jandarmilor, deși
iei săracii nici nu știu măcar de asta.
Gheorghe Vlad și alți cinci tovarāși ai
lor au fost dați judecāții. Bieții romāni
simțînd ce-i așteaptă, cu dreptatea asta
din țara noastră, doi din iei au fugit
în România pe cînd ceilalți patru au
fost arestați. În 26 Oct. a fost în Bra-
șov judecarea întîie a procesului. Apā-
rătorul Dr. Nicolae Șerban, deputat, a
cerut amînarea procesului, pānă cînd
vor fi aduși și cei fugiți în România.

Bieții oameni vor fi pedeșiți pen-
trucā n'au voit să moară și iei de
pușca jandarmilor.

Teatru românesc în Sibiu.

Aflăm cu plăcere că tineretul românesc
din Sibiu, supt aripile „Asociațiunii“
a hotărît să dea pe la sfîrșitul lunii
Noembrie o reprezentație teatrală. Se
va juca drama *Brîndușa* de Brioux.
Rolurile vor fi ținute de domnișoarele
și tinerii din societatea Sibiului.

Patîma cărților. La crāsmă „La trei
ștejari“ au fost prinși vre-o opt muncitori că
joacă jocuri de cărți oprite „douăzeci și unu“
și altele. Polițaiul care i-a prins le-a luat
banii și i-a dus la poliție, unde aflîndu-se că
nu sunt din Sibiu au fost izgoniți pentru
totdeauna de pe teritoriul orașului. Spre știre
celor ce s'a îndeletnicesc cu astfel de lucruri.

**Alegere de protopop în Sā-
liște.** Dl asesor consistorial, părintele
Nicolae Ivan a convocat pe ziua de
13 Noembrie st. n. sinodul înmulțit al
tractului Sāliște pentru a alege un pro-
topop. Se știe că pānă acuma tractul
a fost condus de părintele Dr. Ioan
Lupaș ca administrator protopopesic în
mod exemplar și spre mulțămirea tu-
turatora.

Nou doctor. Aflăm cu plăcere că cola-
boratul nostru dl *Horca Petra-Petrescu* a
luat doctoratul în filozofie la universitatea din
Lipsea (țara nemțescă).

La temniță. Iubitul nostru con-
frate, dl Victor Braniște, redactor la
„Gazeta Transilvaniei“ a intrat cu ziua
de 10 Oct. st. n. pe șase luni în tem-
nița Seghedinului. Dānsul fusese osān-
dit anul trecut pentru „ațîțare“ im-

potriva statului și acuma a fost chemat
să-și facă osînda, temnițele fiind pānă
acuma pline. Dl Braniște a mai pe-
trecut și anul trecut vreme de 4 luni
în temnița Seghedinului pentru alt
articol.

Membru întemeietor al bisericii romā-
nești din Virșeț s'a înscris părintele Ioanichie
Neagoe din Petrovaselo, dāruind cinci acțiuni
ale băncii „Luceafărul“ în preț de 700 de
coroane Lucrările pentru clădirea bisericii
au început.

Ce poate soldatul român! „Neamul ro-
mānesc“ scrie: „Brigada a VII-a (Giurgiu),
compusă din regimentele Vlașca Nr. 5 și Te-
leorman Nr. 20, a executat un marș de 46
de kilometri în timp de 6 ore, lucru greu
pentru ori-ce infanterie din țările apusene.
Toți au rămas uimiți cînd au văzut la Bā-
neasa la oarele 10 dimineața apărînd cu ba-
ioneta la armă soldații regimentului Vlașca
Nr. 5, cînd se așteptau să vie pe la 1—2
după amiază. Laudele primite de acest regi-
ment a fost bine meritare. Mai amintim tre-
cerea Oltului prin vad a unei întregi divizii:
apele Oltului aveau o adîncime pe 1 metru
și 50 cm. și regimentul Mușcel Nr. 30 a tre-
cut tot prin apă, carea venea pānă la gît.
Ofițerii și soldații au trecut prin apă cu ba-
gaje, și nu am avut de înregistrat nici un
accident. O asemenea îndrāsneală și voință
fac onoare infanteriei“. Numai soldatul ro-
mān e în stare se facă asemenea bravuri.

Încă o izbāndă a abstenenții.

Duminecă în 23 Octomvrie n. despār-
țirea „Andrei Șaguna“ a Bunilor
Templieri (societate contra beuturilor
spirtoase) din loc a pus bază primei
societăți de abstenență pentru tinerime,
primei „Loji a tinerimii“ la noi Romāni
din Ungaria. Loja aceasta se numește
„Loja Tinerimii Viitor de aur, Nr.
1“ și este o ramură din marea tovā-
rășie a Bunilor Templieri. Ședințele cu
tinerii membri le ține în fiecare Du-
minecă „Reuniunea Sodalilor Romāni“
dela 2—4 oare p. m.

Aceasta este o nouă dovadă că
întotdeauna abstenența, adecā înlātu-
rarea cu totul a obiceiului beuturii, va
ieși învingătoare.

Societățile de cumpătare (unde se
bea dar cu cumpăt) tînjesc în umbră,
văzînd cum roadele abstenenții ies din
ce în ce la suprafață. Și n'o să treacă
mult pānă cānd o să vedem cu toții
foloasele ce le aduc aceste societăți de
abstenență în viața poporului nostru.

Caz de moarte. *Ana Șogan* născ. *Bratu*
în numele său și al subscrișilor, precum și al
numeroaselor rudeni, cu adîncă mîhnire sufle-
tească adace la cunoștința tuturor rudeniilor,
amicilor și cunoșcuților, că preaiubitul său soț
Bucur Șogan mare proprietar în comunele
Cerghidul mare, Grebenișul și Budiul de Cîmpie,
după scurte suferințe, în al 80-lea an al etății
și al 49-lea an al preafericitei sale căsătorii,
împărtășit cu sfințele Taine, și-a dat nobilul
suflet în mîinile Creatorului, Joi în 27 Octom-
vrie 1910 st. n., la 2 oare dimineața. Rămā-
șițele scumpului defunct s'au ridicat din casa
mortuară Simbătă, 29 Octomvrie st. n., a. c.
la o oară după amezi și s'au așezat spre
vecinica odihnă în cîmterul bisericeii gr.-or.
din Rāșinari. Rāșinari, 28 Octomvrie 1910.
Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată!
Coman Șogan și soția *Maria* născ. *Vidrighin*,
Bucur Șogan și soția *Iuliana* născ. *Cismaș* și

Petru Șogan, ca fiii și nurori, *Bucur*, *Anița*
și *Iuliana* ca nepoți și nepoate, *Anița* și *Iu-
liana* ca nepoate.

Două aeroplane romānești la Paris. Am
arătat rîndul trecut succesul (izbānda) loco-
tenentului român Coandă al cărui aeroplan a
fost unul din puținele aeroplane primite la
expoziția din Paris. Tirziu după-ce expoziția
fusese deschisă, venînd alt român, dl Brumā-
rescu, și aeroplanul său au fost primit. Acest
hatîr i-s'a făcut deoarece-ce s'a dovedit că
aeroplanul dlui Brumārescu e foarte bun și
frumos. Succesul celor doi romāni e cu atāt
mai mare că numai 12 aeroplane au fost
primite, dintre cari două sunt romānești.

La Societatea meseriașilor romāni din
Blaj s'au înscris ca membru fundator d-nul
Iuliu Marțian, căpitan-penzionar și director al
băncii „Mercur“ în Nāsăud; membru pe viață
doamna *Emilia Dr. Rațiu* în Sibiu. Comi-
tetul își ține de plăcută datorință a le mul-
țumi și de această cale.

— *La fondul casei împreunată cu hală
de vînzare a „Societății meseriașilor romāni
din Blaj“ au contribuit: Coroana, institut de
credit și economii, Bistrița 25 cor., Sălăgiana
bancă în Jibou, Hățăgana din Hățeg cite 5
cor., Sebeșana din Sebeș 2 cor., Aurel Rus,
dirigentu băncii „Lumina“ în Vașarheiu 20
cor.; Nicolae Mazere, prof. Iași 10 cor., Di-
mitrie Toni, Galați 37 cor.; Neagoe Popoa,
prof., Iași 5 cor.; Ioan Muntean 5 cor.; Ioan
Muntean, notar Roșcani 3 cor.; Dr. Remus
Pașca, avocat Cāmpeni 4 cor.; Pop Nicolae
Ormindea, Dr. Ioan Fărcaș, medic Zelau,
Leon Scridon, protonotar Bistrița, Augustin
Nilca, preot Vaidacuta, George Micu, preot
Alecus, Stelian Constantinescu, București, cite
2 cor.; Ioan Pop, preot Visuia; Nicolae Aron,
protopop Teaca, Ioan Henteș, asesor Sibiu,
Vasile Tătar, preot Stoana, Mărginean Ale-
xandru Oravița, Ioan Fodor, inv. Vaideiu,
Jurca, preot Totoiu, Alexandru Gergely inv.
Lăpuș, Iuliu Pop, preot Lujerd, Fărcaș Ioan
Băiești, Șt. Roșian, notar Gârbova cite 1 cor.*

— *La fondul văduvelor și orfanilor
meseriași administrat de Societatea meseria-
șilor romāni din Blaj dl Petru Moga franzelar
în Blaj în loc de anunț de logodnă cu d-șoara
Coșuța din Sassebeș, contribuie 10 cor.*

O săptămînă de jale a fost
săptămîna trecută pentru aviatori. Patru
oameni tineri în floarea vîrstei au mu-
rit căzînd din aer. Întîi a murit Du-
minecă 23 Oct. *Maclot*, Marți la urmat
ofițerul neamț *Mente*, Miercuri iar un
francez *Blanchard*. A doua zi, Joi, îl
urmează la moarte locotenentul italian
Saglietti. Toți au murit pentru un mare
lucru: cucerirea aerului, știința zburat-
ului. Moartea lor ne ieste o nouă do-
vadă că nici un lucru mare nu se înde-
plinește fără jertfe de sînge.

Ofițer român decorat. Fiul veteranului
paroch *Mihail Păcală* din Șelimbăr dl *Aurel
Păcală* ces. și reg. locotenent în al 5-lea re-
giment de infanterie din Rogatica (Bosnia),
din prilejul decorării sale cu „Signum laudis“,
dăruiește fondului Dr. D. Barciannu, pentru
ajutorarea calfelor (sodalilor) fără lucru 5 cor.
și fondului Victor și Eugenia Tordășianu pentru
înzestrarea fetelor sărace 5 cor. sau în total
10 cor.

Cel mai lung zbor cu aeroplanul a fost
făcut pānă acum în Etampes (Francia) de aviat-
orul *Tabuteau*. A zburat dela orele 8:45 dimineața
pānă la 2:45 după masă neconținut, va să
zică 6 ceasuri în șir făcānd 465 de kilometri.

Cu ocaziunea jubileului de 25 ani al pompierilor din comitatul Sibiiului au fost premiați și următorii români sibieni: dnii Ioan Imbăruș, expeditorul foii noastre, Emil Vintilă și Ștefan Vlad, cu a doua cruce pentru serviciul neîntrerupt de 30 ani. Asemenea au primit premii și o seamă de fruntași de-ai noștri din comunele de pe teritoriul comitatului Sibiiu.

Cununăși. *Elisaveta Simtion și Imre Malyar*, ambii din Sibiiu își vor serba cununia religioasă Joi în 10 Noemvrie st. n. 1910.

100 de kilograme de dinamită s'au confundat în Dunăre. Dinamita iera menită să spargă niște stinci în apă. Luntrea care o ducea însă s'a răsturnat și dinamita s'a confundat. Apa a dus-o cine știe unde. S'a dat vestea telegrafică pretutindeni pentru ca dinamita să nu facă pagubă. Cine știe, dacă ar fi căzut din întâmplare în alte locuri ar fi făcut mai mult folos decât pagubă.

Cale ferată cu o singură șină. Un inginer neamț, August Scherl, a născocit un nou fel de cale ferată care nu merge pe două șine ci pe una singură. Roțile se află la mijloc și merg pe o singură șină fără ca trenul să se restorne. Noul tren merge mult mai repede și e mai ieftin căci e mai puțină cheltuielă cu șinele.

Câte cambii se protestează în Budapesta. Un ziar unguresc spune că în Budapesta se protestează în fiecare zi 20,000 de cambii.

Regele Bulgariei și anarhistul. Regele Ferdinand al Bulgariei călătorind în tren a observat într-o gară un om tânăr bănuț care dădea tîrcoale trenului regal. Regele l'a oprit și a intrat cu el în vorbă. Tânărul i-a mărturisit că a fost alungat de poliția din Sofia (capitala bulgară) și că ieste anarhist (un fel de oameni nebuni cari umblă să omoare pe toți regii) Regele l'a chemat în vagonul său regal și a vorbit cu el multă vreme despre anarchism și anarhiști. Pe urmă i-a dat un dar bogat în bani și i-a dat drumul. Tânărul s'a pocăit și s'a întors la calea cea bună.

Focul și holera. În Besicherecul mare (Bănat), direcțiile opriseră pe locuitorii să scoată apă din riul Begheiului, fiind plină de germenii holerei. Soldații fură așezați de-a lungul apei cu porunca să nu lase pe nimeni a scoate apă. S'a întâmplat însă să se aprindă o casă. Pompierii veniră să scoată apă, dar degeaba, căci armata îi opri. — „Dar arde!“ — „Nu ne pasă, nu putem călca porunca“, fu răspunsul. Comandantul pompierilor alergă la primar, primarul la general și după multă trudă, acesta dădu poruncă armatei să lase pe pompieri a scoate apă. Ce-i drept, atunci pompierii nu mai avură de lucru; casa arsese și iera numai cenușe.

Cât se câștigă cu aviațiunea? Aviațiunea (zburatul) e o meserie foarte primejdioasă, dar nu se poate spune că nu-i bănoasă. În luna Ianuarie 1908, aviatorul francez Farman a fost cel dintâi care a zburat cale de un kilometru și a luat premiul (răsplata) de 50,000 de lei pentru aceasta. Câte progrese a făcut de-atunci aviațiunea! De-atunci încoace francezii au fost cei cari au câștigat necontentit la toate întrecerile, cu totul suma de 2 milioane 498,300 de franci. Aviatorul Morane singur a câștigat în cele din urmă două luni 300,000 de franci! Dar câți au plătit în schimb un preț și mai scump: viața lor tânără!

Vitejie ungurească. Cât de viteaz e ungurul când se află în fața unor oameni în toată firea, s'a văzut la profesorul Orosz din Sibiiu: văzând că românii nu se sperie și nu fug de iel, — a fugit mai bine iel. Altfel au făcut cu preotul slovac Dr. Herold, care-i trântise pe unguri la alegerea tovarășiei economice din orașelul Holici. Ce să facă „patrioții“, ca să îndepărteze pe preotul slovac care ajunsese președinte? Un slujbaş mai viteaz știind că preotul nu are voie a se bate, l'a atacat și l'a palmuit pe stradă. Numai decât apoi au dat o telegramă episcopului cerând să îndepărteze din oraș pe un preot care a pățit așa „rușine“! Așa-i vitejia asta ungurească, lovește pe cei-ce nu se pot apăra, pe preoții naționaliști, și apoi tot ea țipă că trebuie scos din oraș că-i compromis! Dar față cu tineretul român din Sibiiu care s'ar putea apăra, nu îndrăznesc să se puie. Sunt viteji nevoie mare „patrioții“!

Știri mărunte.

— În Budapesta muncitorul Laeska lucrând pe vârful unui coș (urloi) de fabrică a căzut dela înălțimea de 35 de metri și a rămas mort. Funia care-l ținea se rupsesse.

— Femeia Berta Gerseny din Pesta a dat naștere la patru copii. Mama e sănătoasă, dar copiii au murit.

ECONOMIE

Statuti și socoteli comerciale*.

De Petru P. Simtion

I. Partea teoretică.

(Urmare din Nr. 22).

La metoda simplă, maiestru conține numai socotelile curente ale persoanelor cu cari suntem în legătură, de aceea să mai poate numi acest maiestru la metoda aceasta și registrul *conturilor curente* sau și *saldă conti*, fiind-că e o evidență a conturilor cari se plătesc.

În Maiestru se deschid conturi atât la *debitori*, la acei cari ne datorează, cât și la *creditori* adică la aceia la cari noi datorăm. Dacă conturile din maiestru s'au încheiat (la încheierea anului de gestiune) și redeschis cu saldurile respective și vom arunca așadar o privire în acest registru, vom observa, că aproape toate acelea conturi, cari au sald de credit sunt diferanți dela cari procurăm marfa, iar viceversa debitori sau cei cari ne datorează.

Unele case mai mari de comerț împart maiestru în două registre deosebite, anume: un registru pentru debitori și altul pentru creditori. În registrul debitorilor se înscriu toți datorașii, iar în registrul creditorilor de regulă liferanții.

3. Inventariu sau Bilanș.

Legea comercială, dar și interesele proprii ne impune ca cel puțin odată într'un an să încheiem toate socotelile, spre a putea vedea rezultatele afacerii precum și starea averei.

Acest lucru de încheiere se numește *Inventariu*.

Partile din cari se compune Inventariul sunt:

Activa,
Pasiva,
Capitalul.

Activa, sub aceasta înțelegem tot ce po-

*) Vezi nrul 7 și următorii până la nrul 22 din anul curent.

sedem și suntem în drept de a primi, anume: bani în număr, monete (bani străini), mărfuri, cambii, debitori, mobilier (obiectele de aranjament), mașini, imobilul (case și pământuri) etc., ce formează averea.

Pasiva, sub aceasta înțelegem tot ce nu suntem datori, anume: datoriile după cambii, creditori, datorii imobile etc.

Capitalul, se numește aceea diferență ce obținem din subtragerea sumei totale a pasivei din suma totală a activei. Aceasta diferență formează așa-dar averea curată a afacerii sau capitalul prezent.

Dacă vom compara averea prezentă cu aceea din anul trecut rezultatul va fi un câștig ori o pierdere. De exemplu: Începem o afacere de comerț cu un capital de Cor. 5000.

După un an activa noastră valorează Cor. 6000. Diferința ce rezultă acum între activa de Cor. 6000. — și o pasivă de Cor. 700. — anume Cor. 5300 este capitalul prezent.

Așadar capitalul prezent de Cor. 5300 față de cel din anul trecut de Cor. 5000 este mai mare cu Cor. 300, prin urmare acestea 300 cor. este câștigul curat.

La dincontră, dacă activa de acum ar fi de Cor. 6000 și pasiva însă de Cor. 1300, nu mai e câștig ci o pierdere, de oarece capitalul nostru din anul trecut a fost de Cor. 5000, iar cel de acum minus pasiva, e numai de Cor. 4700.

În cazul întiiu avansul e de Cor. 300, iar în al doilea e o pierdere de Cor. 300.

Cu toate că în cazul al doilea e o pierdere, capitalul fiind cu Cor. 4700 mai mare decât datoriile, afacerea rămîne tot activă.

La dincontră, dacă activa sau averea prezentă ar fi de Cor. 6000 și pasiva s'ar urea la 6200, în cazul acesta nu numai că am isprăvit întreg capitalul, dar avem și un deficit de Cor. 200, afacerea nu mai e activă, ci pasivă sau în stare de faliment.

Un model de inventar cu recapitulatiune, dar cu profit, e următorul:

Inventariu

încheiat la 28 Febr 1910

	Cor.	l.
I Activa:		
a) Bani gata	153	54
b) Rimese: Nr. 3 pr 10 Aprilie, Nr. 5 „ 12	50 40	—
c) Debitori: „ „Albina“ N. Horea P. Florea I. Toader	400 15 18 9	— — 60 10
d) Mărfuri: conform invent.		386 58
e) Mobilar: conform conspt.		200 —
Suma activei:	1272	82
II. Pasiva:		
a) Creditori: T. Popescu N. Onișiu	45 30	50
b) Trate: Nr. 2 pr 15 Aprilie		100 —
Suma pasivei:	175	50
Recapitulare:		
Suma activei	1272	82
Suma pasivei	175	50
Averea curată	1097	32
Averea dela 1 Ianuarie	1000	—
Profit curat	97	32

(Va urma).

Recolta de vin pe Târnave a fost foarte bună. Mulți proprietari de vie au cules și au stors de două ori cât nădăduiau și nu au unde să-și puie vinul, nefiind destule vase la îndemână.

„Lupșana“ noua bancă din Lupșa (com. Turda Arieș) cu 20,000 de cor. capital s'a înființat în ziua de 23 Oct.

A apărut „Călimdarul Poporului“.

Care este cel mai bun și mai ieftin Călimdar?

— „Călimdarul Poporului“!

— care apare de 26 de ani și cuprinde aproape 200 de pagini —

și va răspunde ori și cine, care a citit „Călimdarul Poporului“. Asta a fost și în trecut, dar cu atât mai mult în acest an.

Dovezile sunt următoarele:

„Călimdarul Poporului“ spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1911, după Călimdarul de 140 ani; apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, ștampile etc., precum și numele tuturor bărbatilor noștri cari stau în fruntea Convistoarelor române gr.-or. și gr.-cat. După aceea urmează date despre școlile noastre populare, despre gimnaziu, pedagogii, teologii, școlile de fete, cum și numele și jocul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, reuniuni de cântări, reuniuni de meseriași, reuniuni de binefacere, reuniuni de agricultură, însoțiri de credit etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele tuturor conducătorilor lor.

Tirgurile sunt foarte bine controlate

și întocmite — altcum ea în anii trecuți — atât după luni cit și după ordinea alfabetică a comunelor.

După acestea urmează: **Partea Literară**

care cuprinde o sumedenie de articole de tot felul, dintre cari amintim următoarele:

„Cântecul muncii“ poezie de Octavian Goga.

„Om de potcă“ novelă de Ioan Agârbiceanu.

„Cătănia Țiganului“, anecdotă de Teodor A. Bogdan.

Un articol despre jubileul de astă-vară al Impăratului și Regelui nostru *Francisc*

Josif I., (cu chipul împăratului).

Poezii din popor, adunate de prin diferite comune.

Borta vântului, povestire de M. Eminescu.

Dela Sibiiu spre Rîmnic, un articol cu multe ilustrații din Sibiiu și jur.

Povestea ursului și a porcului, poveste de I. Dragoslav,

Un articol despre *Björnstjerne Björnson*, (cu chipul lui), mare învățat din țara

Norvegiei, care a scris mult bine despre Români.

Românii și moartea lui *Dr. Lueger*, primarul Vienei (cu 2 chipuri: al lui *Lueger*

și țărani cari au fost la Viena).

Cântece voinicești, culese de E. G. din: Porumbacul de jos, Oena-Sibiiului etc.

Di *Nicolae Iorga* și *partidul naționalist din România* (Cu chipul marelui nostru

învățat din România).

Un articol despre *portul românesc*. (Cu multe chipuri din Săliște, Rășinari, Poiana,

apoi români din Basarabia, Macedonia etc.)

Mai multe poezii de *Haralamb Călămăr*: Drept egal, Fetelor, Invidie, Durerea mea.

Mai la urmă, anecdotă de *Speranța*. — De ce sunt unii oameni albi, unii bruneți

și alții negri de tot?

După acestea urmează un articol despre **Aurel Vlaicu**, aviatorul

nostru renumit cu mașina lui de zburat. (Acest articol e ilustrat cu mai multe

chipuri foarte frumoase între cari: portretul lui, mașina de zburat, mașina cum

se vede în aer la diferite înălțimi etc.)

De mare valoare pentru ori-cine este articolul:

Execuția asupra averilor mișcătoare, scris anume pentru

înțelesul poporului, de *Dr. Alexandru Vasile*, un avocat din Sibiiu, bine cu-

noscut în tot jurul Sibiiului.

Acest articol cuprinde între altele următoarele: Timpul efectuării execuției, Sistarea

execuției, Obiectele deținute de altul, Execuția contra soției, Obiectele cari nici odată nu se

pot cuprinde, Urmările execuției, dreptul de zalog, Excindere, Licitația. Cu toate lămuririle

legii vechi și legea nouă de acum doi ani.

Acest articol singur e vrednic atât cit e prețul călimdarului. Cine nu va

avea în viață lipsă a ști aceste lucruri pentru el sau un neam ori prietin al lui?

E lipsă a ști toate acestea atât cel ce i-se face o execuție cât și acela care cere

execuția contra cuiva. Astfel că acest călimdar are valoare pentru toți anii viitori.

Un articol frumos și interesant se află scris despre **Vasile Stroescu**

marele binefacător al neamului nostru, sufletul nobil care a dăruit neamului

atâtea sute de mii coroane. (Articolul e însoțit de fotografia marelui mecenat.)

Urmează apoi un articol despre răposatul *Ioan Russu Ștrianu* (cu chipul

lui), care a înființat „Călimdarul Poporului“ și „Foaia Poporului.“

Iar după acestea se începe **Răvașul anului**, care încă se întinde pe o

sumedenie de pagini, cuprinzând: toate lucrurile mai de căpetenie petrecute

peste an, cum au fost alegerile și lupta noastră națională ect. Iar dintre

lucrurile petrecute în străinătate amintim **Revoluția din Portugalia** cu mai

multe chipuri. Intre cari: *Regele Manuel*, *atacarea palatului*, *orașul Lisabona*,

milizia cu tunurile cum trec pe partea poporului etc. Aceste chipuri nu le

are nici un călimdar.

„Călimdarul Poporului“ cuprinde cu totul

peste 40 de chipuri!

Faimoșii *Mangra*, *Slavici* și *Brote*, cari au părăsit pe fruntașii poporului nostru și

s'au dat în brațele Ungurilor, încă își iau partea lor. Un renumit desemnător român le-a

pus pe hârtie chipurile lor în felul cum au umblat după groful Tisza, ca să facă împăcarea,

adecă o căpătuială bună pe sama lor. Aceste ilustrații satirice și de tot hazul sunt foarte in-

teresante, cum sunt prinse de pictorul nostru. Afară de acestea mai sunt o seamă de alte chipuri.

Se caută comercianți și alte persoane potrivite, cari ar dori să

vândă „Călimdarul Poporului“. Toate comanda sunt a se adresa la:

Administrația „Foaia Poporului“

în Sibiiu-Nagyszeben.

Prețul Călimdarului.

Deși cuprinsul călimdarului este cu mult mai bogat ca în trecut, prețul lui este același, de 20 cruceri (40 fileri), iar pentru trimiterea pe poștă este a se acoti deosebit 5 fileri pentru un exemplar.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu cite 20 cruceri bucata, mai capătă două călidare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Acei cari cumpără 25-50 exemplare le capătă cu 14 cr. (28 fil.), dela 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 fil.) unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte. Numai comanda dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta.

Prețul bucatelor

In Sibiiu la 1 Noemvrie st. n.:

Grâu	Cor. 14, — până 15,20 de hectolitre
Săcară	„ „ „ „ „
Ovăz	5,60 „ 6,60 „ „
Cucuruz	8,80 „ 11,20 „ „
Cartofi	2, 0 „ 3, — „ „
Fasole	15, — „ 16, — „ „
Fâină Nr. 3	37,40 „ 32,20 la 100 chilo
„ „ 4	31,80 „ 27,40 „ „
„ „ 5	80,20 „ 81, — „ „
Slănină	180, — „ 196, — „ „
Unsoare de porc	194, — „ 196, — „ „
Său brut	56, — „ 60, — „ „
Său de lumini	76, — „ 80, — „ „
Său de lumini tepit	92, — „ 92, — „ „
Săpun	62, — „ 64, — „ „
Fân	„ „ „ „ „
Lemne de foc neplătite	7,70 „ 8, — la met. cub
„ „ plătite	6,25 „ 6,70 „ „
Spirit rafinat	1,82 „ 1,85 la litru
Spirit ordinar	1,80 „ 1,83 „ „
Carne de vită pentru supă Cor. 1,20 până 1,60 la chilo	
„ „ friptură	1,52 „ 2,20 „ „
„ „ vițel	1, — „ 1,60 „ „
„ „ porc	1,40 „ 1,80 „ „
Ouă, 10 bucăți	—,67 „ —,80 „ „
Un pătrar de miel	„ „ „ „ „

In Budapesta in 2 Noemvrie st. n.

(Grâu și săcară de cea nouă)

Grâu de Tisa 78 chilo Cor. 10,50 până 10,67 la 50 chilo	
„ „ 79 „ „ 10,57 „ 10,77 „ „	
„ „ 80 „ „ 10,62 „ 10,82 „ „	
Săcară	7,52 „ 7,70 „ „
Orz	6,80 „ 7,20 „ „
Ovăz	8,10 „ 8,50 „ „
Cucuruz	6,75 „ 6,85 „ „

Unsoare de porc Cor. 167, — până 168, — la 100 chilo	
Slănină	145, — „ 146, — „ „

Sămânță de luferă C. 146, — până 176, — la 100 chilo	
„ „ trifoiu	124, — „ 130, — „ „

Porci îngrășiți pentru untură C. 1,48 până 1,50 la chilo	
„ „ carne	1,68 „ 1,74 „ „
Vițel	1,16 „ 1,28 „ „

Pe o păreche de miei	Cor. — până —
„ „ oi	„ „ „ „ „

Prețul banilor in 2 Noemvrie n.

	cumpărat:	vândut:
Galbeni	Cor. 11,27	11,87
100 Lei, hârtie	„ 94,50	94,90
100 Lei, argint	98, —	94,50
Lire turcești, aur	21,45	21,65
1 funt șterlingi englezești	23,89	24,09
100 marce, aur	117,30	117,72
100 „ hârtie	117,30	117,72
Napoleon	19,04	19,12
100 Ruble rusești, hârtie	253,75	255,25
100 „ „ argint	238, —	242, —

Târgurile de țară.

(Zina târgurilor e însemnată după *călimdaru* vechiu.)

- 24 Octomvrie: Budapesta, Jombolia.
 25 Octomvrie: Chendu-mic, Cubin, Drag, Sacul, Șomortin.
 26 Octomvrie: Dobra, Năsăud, Teiuș,
 27 Octomvrie: Bălcaciu, Boroșneul-mare,
 Ciuc-Sân-Mărtin, Cocmani.
 28 Octomvrie: Beiuș, Ciacova, Șomonta-mare.
 29 Octomvrie: Baghion, Bodon, Covasna, Mănăsturul-ung., Miercurea, Murăș-Oșorhein, Șarcaia, Șeica-mică, Tasnad.
 30 Octomvrie: Barot, Farcașlacă, Macău.
 31 Octomvrie: Cermeiu, Gyoma, Hunedoara.
 1 Noemvrie: Baia-mare, Bateș, Hundrubechiu.
 2 Noemvrie: Egerbegy, (com. Torda-Aranyos), Măgheruș, Rechișdorf.
 4 Noemvrie: Beci-hercul mare, Soporul de jos.
 6 Noemvrie: Apoldul mare, Erta ung, scherec, Vișul de sus,
 7 Noemvrie: Capolnaș, Ibașfalău, Kecs-kemet.
 In aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu câteva zile mai înainte.

Teatru german în Sibiu.

Teatrul german de sub direcțiunea dlui Leo Bauer și-a început sezonul de iarnă în 30 Octomvrie a. c. cu un personal de artiști dintre cei mai buni.

Intre piesele predate cu bun succes amintim pe „Di Senator“, „Concertul“, „Vinovăție și Păcat“, „Femeia divorțată“, „Țăranul fidel“ etc. In toate aceste piese trupa dlui Bauer s'a impus publicului prin destoinicia și siguranța cu care și-au predat rolurile.

Observăm că în sezonul acesta s'a vor preda în parte mare piese nouă, cari au fost reprezentate la cele mai mari teatre din străinătate cu bun succes. Publicul iubitor de teatru va avea deci ocazia a vedea o seamă de piese bune și de valoare.

Poșta Redacției.

Dragoste și sărăcie nu se poate publica pentru două motive: nu e potrivită cu preocupările ziarului nostru și aduce învinuiri nedrepte pentru partea cea mai mare a preoțiilor noastre.

Celor din Tichindeal. Lucrurile dela Dvoastră nu interesează întreaga obște românească, prin urmare nu se pot publica. Cu preotul răfuiți-vă cum veți afla cu cale, fie prin Consistor, fie altfel.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“.

Loc deschis.

Unde se pot procura cele mai elegante reverenți și ornate bisericesti? La „Croitoria Univer-sală“ I. Petrașcu, Sibiu, strada Cismădiei Nr. 30. Telefon Nr. 172. — Serviciu prompt și conștientos. Prețuri moderate.

Mulțămită Publică.

La apelul subscrișului adresat bunilor și evlavioșilor creștini depărtați în America, prin lista purtată de parohianul nostru Ioan Pascu (Natailă), au binevoit a contribui la „Fondul Reuniunii femeilor române gr.-or. din Toarela“, pentru procurarea Mineilor pe 12 luni și Octoichul-mare, următorii: Ioan Pascu (Natailă) cu soția Ana din Toarela 3 dolari 25 cenți, Floarea Braniste cu fca ei Maria din Toarela 3 dolari, Galiția Vila din

Toarela 1 dolar, Valeri Luca din Ilimbav 1 dolar 50 cenți, George Felegon din Ghizașa de sus 25 cenți, Todoru T. Oprean din Ghizașa de sus 15 cenți, Toader Stanciu C. din Ghizașa de sus 25 cenți, Toma Stanciu din Ghizașa de sus 25 cenți, Alexandru Tineiu din Ghizașa de sus 25 cenți, Chirian Stănuțu din Săsăuș 25 cenți, Nicolae Băcilă din Bendorf 25 cenți, Iosif Milla din Bendorf 1 dolar. Ioan Ghenea din Făget 50 cenți, Crucian J. din Alțina, Ioan Tichindelean din Alțina, Simion Lungiu din Alțina, Nidolae Hidir din Alțina, Nicolae Preda din Alțina, Achim Coman din Alțina, Ioan Fraticiu din Alțina, Iosif Brezaiu din Alțina, fiecare câte 25 cenți, George Fleșariu și Ana Fleșariu din Toarela 2 dolari, Ioan Fleșariu din Toarela 1 dolar, Nicolae Strodășu 1 dolar, Simion Fleșar din Toarela Nr. 37 50 cenți, George Aldea din Toarela 1 dolar 50 cenți, Nicolae Geaman, Dumitru Fleșar, ambii din Toarela câte 25 cenți, Ioan Braniste din Toarela 1 dolar. Pentru suma totală de 105 cor. ce s'a primit vin pe calea aceasta a aduce cea mai călduroasă mulțămite, dorindu-le ca bunul D-zeu să le răsplătească însutit jertfa adusă la altarul Domnului și întoarcerea norocoasă la căminul părintesc.

Toarela, la 24 August 1910.

Ioan Braniste
paroh gr.-or.

290 1—1

Se poate căpăta în tot locul

Kalodont

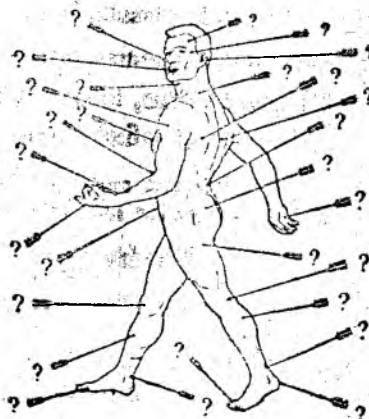
26 27 -42 a lui Sarg
 cremă de dinți neînconjurat de lipsă păstrează
 și curăți, albi și sănătoși.

Un hotelier harnic român

cu praxă bună îndelungată, se caută pentru hotelul comunal din Săliște (comitatul Sibiu-lui), începând cu 1 Ianuarie st. n. 1911.

Ofertele și documentele necesare să se adreseze firmei *Ioan Comșa & Fiu în Săliște* (Szelistye, Szebenmegye). 298 2—2

Te doare ceva?

I. Renumitul „Fluידul Elza“ alui Feller e, după experiențele noastre liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spurc), slăbire de nervi, junghiu în coaste, influență, dureri de cap, de dinți, de spate, amorteală, dureri de ochi, migrenă și multe nepomenite aci. Fluידul Elza alui Feller e folosit cu efect fără pereche la răgușală, catar, dureri de piept și gât și morberi din curent ori răceală. Adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller“. 12 sticle mici sau 6 mari, ori 2 sticle speciale, K 5, franco.

II. Vestim apoi, că lumea folosește cu efect distins și sigur Piiulele-Rebarbara de mână alui Feller, contra durerilor de stomac, zgârciuri, lipsă de poftă, arsuri de fier, greață, ameteală, răgăeli, haemoroide și alte conturbări de mistuire. 6 cutii franco cu 4 coroane. — Să ne ferim însă de imitațiuni și să adresăm acurat așa: 277 4—22

Eugen V. Feller, apotecar
Stubica, Centrala 122 (comit. Zagrab).

Grozav de ușor

este a spăla cu săpunul „Schicht“ de oarece acest săpun curăță și înalbește totodată, iar pe de altă parte se cruță ori 281 ce osteneală și încordare la lucru. 1—5

Publicație de licitare.

Composesoratul pădurei *Braniste* din *Racovița* vinde în licitație publică partea de pădure situată în „Valea Cetății, Pârăul Afunișului“ și admisă spre tăietură din anul 1910, anume 1624 m³ lemne de fag în picioare.

Oferte se admit până la licitare; după licitare nu.

Prețul strigării 2067 coroane.

Vadiu 206

La ofertele scripturistice este a se ac-lude și vadiul. Condițiile de licitare și contractuale se pot vedea la composesoratul pădurei Braniste.

Ziua de licitare e în 13 Noemvrie 1910, la oarele 3¹/₂ p. m.

Composesoratul pădurei
Braniste.

301 1—1

Un pian Besendorfer

să află de vânzare foarte ieftin. Doritorii să pot adresa Sibiu, Schützengasse Nr. 20.
302 1—3

Nici când!

nu mai schimb altul cu săpunul meu, de când folosesc săpunul de lapte de *crin-Steckenpferd* (marca *Steckenpferd*) de Bergmann & Co. Teschen a. E. fiindcă acest săpun rămâne singur cel mai eficace decât toate săpunurile medicinale, cum și pentru îngrijirea unui teint frumos, moale și delicat. Bucata cu 80 fileri să capătă în toate farmaciile, drogherile și parfumeriile etc. 40 39—40

Nu cumpăra

nimic altceva contra

TUSEI

răgușelei, catarului, șegmei, ca-t-rului bronchial și de gât, ci numai

Caramellele de piept

ale
lui **Kaiser** „Treii brazi“

5900 atestate dela medici și privați, întărite prin notarul public, garantează succesul sigur.

1 pachet 20 și 40 fil. 1 dosă 60 fil.

Se capătă în toate apotecele, dragheriile și prăvăliile de coloniale mai de frunte.

500 Coroaneplătesc celui-ce ar mai
căpata vre-odată durere

de dinți ori îi va miroși gura după ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bar-
tilla-Wickler Wien 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu:
in farmaciile: in Piața mare 10; in Piața mică 27;
strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița
Oceci 2; farmacia Tentsch; Meltzer, str. Gușteritei
și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert.
Sebeșul săseșc: farmacia Lederhilger; Sibiușoara:
Farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretenționarea apitat apa de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu s-a poate căpata, trimite
sticla cu 5 cor. 80 fl. franco. 25 17

Vinuri de masă escelente,

Ultra cu 44 și 48 flaci la cumpărare
de cel puțin 50 litri ofere negustoria
de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Uezaru 20

Rămășițe de lemn moale.

Pachetele de lemne.

Coci, cărbuni de peatră.

Mare depozit

Cuptoare de tuciu pentru încălzit
cu lemne și cărbuni.

Cuptoare Meidinger, cuptoare pentru dejun,
cuptoare cu foc durabil, de căhale,
și pentru petrolu, precum și cuptoare
cu căldură dublă (Radiator).

Aparate de fierț și încălzit pe masă

de culoare neagră, email
și îmbrăcate cu căhale
— in diferite prețuri. —

Cărămizi pentru cuptoare,
tave pentru copt și alte scule
ce trebuiesc la cuptor.

Hoarne pentru fum
negre și nichelate
la 86 4-52

Carol F. Jickeli

Sibiu—Alba-Iulia.

Neintrecut

la boale scrofuloase, de glandule,
anemie, boală englezească, boale de gât și
plămâni, tuse, pentru dezvoltarea copiilor slă-
bănogi, rămași în creștere, este și se reco-
mandă cura cu 258 4-10

untura de ficat cu jod și fier

a lui L. Lhusen, breveta „Jodella“.

Cea mai bună, efectivă, căutata untură de
ficat. Ușoară și ușor mistuit. Prețul cor. 350
și 7. Cereți expres marca „Jodella“ și refuzați
imitațiile. Singurul fabricant: Farmaceutul
VILH. LAHUSEN in BREMA. Să poate că-
pata și in toate farmaciile din Sibiu și jur.

Atențiune!

50,000 părechi de ghețe.
4 părechi de ghețe numai cor. 750

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat
plătite, am fost încredințat a cheltui o mare cantitate
de ghețe adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând
fiecăruia 2 păr. ghețe cu șinoare, pentru domni și
2 păr. pentru dame, de piele brună sau neagră, ga-
loșată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul
cel mai nou, mărimea conform Nr. Toate 4 părechile
costă numai 7 cor. expediție per rambursă.

H. Spingarn, Export de ghețe

Oravova Nr. 137. 9 11-

Schimbul e admis sau banii retour.

UN BĂIAT

dela 18—15 ani să primește ca învăță-
cel sub condiții favorabile la **Toma**
Lupaș frazelar in Săliște (lângă Sibiu).

2 calfe de pantofar

să primesc pe lângă condițiuni avantajoase la

Nicolae Baciu

266 4-6 pantofar
in *Mercuria* (Erdélyszerdahely).

Câteva cuvinte**asupra boalelor secrete.**

E trist, — dar in realitate adevărat că în
crampa de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor
zacceni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atro-
șate și cari in urma ușurinței din tinerete și prin
lăspideri rele și-au zdrocinat sistemul nervos și
puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei
stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie
cineva care să dea tinerimii deslașuri bine-voitoare,
sincere și amănunțite in tot ce privește viața sexu-
ală, — trebuie să fie cineva cărnia omăniei să-și
încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere
săcurile lor secrete. Dar nu e in deajuns încă a
făstăni aceste răzări ori și cui, ci trebuie să se
adreseze unui astfel de medic specialist, conștiencios,
care știe să dea asupra vieții staturii bune sexuale
și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există
staturii apoi va lucata existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru
acest scop e institutul renumit in toată țara al
Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist.
(Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă
secretăria cea mai strictă, primește ori-cine (cât băr-
bații cât și femeile) deslașuri asupra vieții sexuale,
unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să
purifică, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se obi-
șuieșă de existența de boală, chiarurile sufletești
ce liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr.
PALOCZ vindecă deja de azi de zile repede și
radical cu zactodul său propriu de vindecare
chiar și casurile cele mai neglese, ranele sifilitice,
boalele de țeve, beșică, nervi și șira spinării, inacu-
putările de confuzie a minții, urmările ozaniei și
ale sifilului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii
jărbătești (impotența), vătămăturile, boalele de sânge
de pisă și toate boalele organelor sexuale fema-
nel. Pentru femei e sala de așteptare separată
și șire separată. In ceace privește cura, depăr-
țarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce
cauză n'ar putea veni la persoană, atunci cu plă-
cere i se va da răspuns amănunțit foarte direct
prin scrisoare (in epistolă e de ajuns a se alătura
numai marca de răspuns.) Limba română se vor-
buie perfect. După lăcheierea curei, epistolele se
erd, orle la dorință să retrimit fiecăruia. Institutul se
îngrășește și de medicamente speciale. Visitele se
primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 6 ore
p. m. (Duminica până la 12 ore s. m.) Adresa: Dr.
PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapest IV.
Museum-körut 13. 80 75-

in caz de noroc câștigul principal 1 milion Cor.

Nu întârzia

a participa la loteria a 27-a a loteriei de clase reg. ung,
ce să începe acum cu clasa primă

Colectura principală**Iuliu Friede et Comp.**

IBIU

Strada Cisnădiei Nr. 1.

BRAȘOV

Strada Vămei Nr. 36.

recomandă pentru clasa primă, a cărei tragere va afla loc in 17 și

18 Noemvrie, lozari originale de $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{1}$
cu prețul oficial de 150 3— 6 — 12 — Cor.

Fiecare comandă să slectuește imediat, însă numai pe lângă trimiterea
înainte a banilor sau cu rambursă. 288 8-4

Mandate postale și planuri de câștig la dorință franco.

90,000, 80,000 Coroane

Marca de scutare: „Anker“

Liniment. Capsici comp.,

Inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de zănie, care
să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură
— la podagră, reumatism și răceală. —

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină va-
loare să fim precauți la cumpărare
și să primim numai sticla originală in
șatula cu marca de scutare „Anker“ și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40
și Cor. 2— să capată aproape in toate far-
maciile. Depozit principal la Iosif Török,
farmacist in Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ in Praga. ::

Soseana Elisabeta Nr. 5 nou.

Expediție zilnică. 293 14-42

Auleo!

Afurisita de tuse
mă înneacă.

La tuse, răgușală și întrocinare ajută
sigur și repede**Pastilele de oient ale lui Egger**

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fl

Depoul central:

farmacia „La palatin“
Budapest, VI, Váci körut 17.

In Sibiu să poate căpata la Guido Fabritius, Carol Morzcher, Carol Müller, E.
Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.

In Sebeș la Wilhelm Lederhilger și Ludwig Binder.

254 7-26

Trăiască!

Pastilele lui Egger
mă scăpară iute.

Un învățacel

se primește la
„Tipografia Poporului“, Sibiu.

Câștigul cel mai mare eventual 600,000 marce.	Anunt de NOROC	Câștigurile sunt garantate de stat.
---	-------------------------------	---

Invitare la participare la

Șanșele de câștig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în
care trebuie să se câștige

9 milioane 841,476 de marce

Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos

600,000 de marce

resp.	câștiguri à
560,000 marce	300,000 marce
550,000 >	200,000 >
540,000 >	100,000 >
530,000 >	60,000 >
520,000 >	50,000 >
515,000 >	45,000 >
510,000 >	40,000 >
305,000 >	30,000 >
303,000 >	20,000 >
302,000 >	15,000 >
	10,000 >

etc.

În total conține loteria, care constă din 7
clase, 100,000 de lozuri cu 48,405 câștiguri și 8
premier, așa că aproape

jumătate din toate lozurile câștigă.

Venitele să urcă dela clasă la clasă și câștigul cel mai mare din clasa primă e av. de m.
50,000 ear cel din clasa 7-a 600,000.

Prețurile oficiale a lozurilor de clasa
primă sunt:

Loz întreg 6 M. (7 K)	Loz de jum. 3 M. (3.50 K)	Sfert de loz 1.50 M. (1.75 K)
--------------------------	------------------------------	----------------------------------

Planul oficios de lozuri provăsat cu emblema
statului în care sunt espuse prețurile lozurilor
din clasele diferite precum și o consemnare
a câștigurilor, îl trimite la dorință gratis și franco

Fiecare participant primește lista oficioasă
a tragerilor imediat după trageri.

Câștigurile să plătesc prompt sub controla
statului. Comande rog acum sau cel târziu până la

18 Noembrie n. 264 6-10

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg 36.

Tăiați aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen.,
Nr. 1057 bancher, Hamburg 36.

Trimite-mi	{ Loz întreg à 6 Marce (7.- K)
	{ de jumătate > 3 > (3.50 >)
	{ de un sfert > 1.50 > (1.75 >)

Adresa:

Prețul aici alăturat cu mandat / Ce nu-i dorit.
cu rambursă / să se ștergă.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai bune stoffe de iarnă
în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de
bărbați stoffe englezești, franțuzești și
indigene, din cari se execută după
măsură cele mai moderne vestimente
precum: Sacko, Jaquets, și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită nou-
tățile de stoffe pentru pardisiuri și
„Kaglam“, cari se află totdeauna în
depozit bogat.

Asupra reverențelor confecțio-
nate în atelierul meu, îmi permit a
atrage deosebita atențiune a On.
domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez
un rind complet de haine în timp de
24 ore. 81 73-

Uniforme pentru voluntari, cum și
tot felul de articli de uniformă, după pre-
scripție eroitnra cea mai nouă.

Cel mai mare magazin de blănărie

ILIE STEFLEA

274 6-6

Piața-mare Nr. 18. SIBIU Piața-mare Nr. 18.

Apropiindu-se din Ogișoara, în dre-
onoratului subscrisorului, în dre-
șoane, căciulă, mătatură, din Ogișoara, în dre-
și căciulă, mătatură, din Ogișoara, în dre-
cut în atelier, și se vând și se
vând și se

In strada Sării Nr. 33

se află totdeauna și se execută:

4 276 — **Odăi complete pentru dormit**

Odăi pentru mâncare

precum și **tot felul de mobile singuraticice** dela cele mai
simple până la cele mai fine.

Scaune (jețuri) încovoiate în mare alegere

Fabricațiune proprie

Prețuri ieftine

CAROL HORED T

măestru măsur

Mașinile de cusut

ale firmei

Seidel & Naumann

sunt cele mai bune și mai ieftine.

Singurul reprezentant pentru Sibiu și jur:

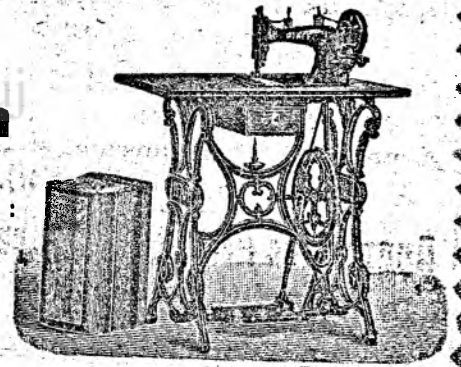
Carol F. Wultschner

Sibiu—Nagyszeben

strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43

Reparațiunile se execută conștientios pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Depozit de tot felul de articli și părți singuraticice
ce sunt de lipsă la mașinile de cusut.

Singurul institut de asigurare ardelen

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai estine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățatori și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele
confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu
plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru
serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigu-
rări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asi-
gurări de pagube la apaducte. 18 40-

Sumele plătite pentru pagube de foc până la
finea anului 1909 K 4.831,168-51

Capitalul asigurate pe viață
achitate 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu foc K 112.045,412-
sfârșitul anului 1909 viață 10.847,132-
Fonduri de întemeiere și de
rezervă 2.309,387-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice
informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.
Persoane versate în Acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.